

۲۰۰

صلى الله
عاليه
وسلم

فهرموده‌ی پیغمبر

بو نافرستان

مستندى اقرأ الثقافى

للكتب (كوردى - عربى - فارسى)

www.iqra.ahlamontada.com

مه‌وێز حاجى على

چوارهم چاپ

۲۰۱۳

۲۰۰

فەرمودەى پىغەمبەر ﷺ

بۇ ئافرىتان

ناسنامہ

لاہور، (200) شریعتی پندرہویں شمارہ، 1432ھ، پانچواں نمبر

بجارت: نائینی

دانش: حفویز حاجی ہادی

چاپخانہ: ہفتی

چاپ: چوارہم/2013

تعداد: (1000) نمبر

پہرہم، (79)

کتابخانہ

حاجی شادی ہفتی

بوزائین - چاکرین - بلاکر بندھوہ

۰۶۶ ۲۲۲۸۸۸

۰۶۶ ۲۶۱۸۹۰۷

شمارہ ۱۵۰ - شمارہ ۱۵۰

سلی چاپ پاریز راہوہ

کہ ہم تو ہمہراہی گشتی کتب خانہ گشتیہکان (مارمی سپارشی (۷۸۸) ی سالہ (۲۰۰۶) ی پندراہ۔

07504671394

07504885903

hawler.chap@gmail.com

۲۰۰

فهرمووده‌ی پیغه‌مبهر صلى الله عليه وسلم

بو ئافره‌تان

ناماده‌کردنی

جه‌ویز حاجی‌عه‌لی

چاره‌م چاپ

۲۰۱۳

پیشہ کی

الحمد لله وكفى وصلى الله على النبي المصطفى (ﷺ) ..

تایینی پیروزی نیسلام ریزنیکی تایبہتی بو نافرہت داناوہو بہتہواوکہرو
پالپشتی پیوانی دائہنی، ہمروہکو بیغہمبہری نازیزمان دہفرموویت (ﷺ):
(أَمَّا النِّسَاءُ شَقَائِقُ الرِّجَالِ) رواہ ابو داود بسند صحیح واتہ: بہرساتی
نافرہتان پالپشتو ہاوکاری پیوانن.

جانہگر بہوردی سہرنجی نہو فرموودہیہ بدہین، بویمان روون دہبیتہ
کہوا نافرہت مافینکی نیجگار زوری بو مؤسگرہ کراوہ، وہنہو فرموودہ
پیروزہ دہمکوتی ہموو نہوکسو لایہنہنانہ دہکات کہبانگہشہ بو نازادی
نافرہت دہکن، بہلام مہبہستیان شکاندن و روخاندن و کاول کردنی
نافرہتہ، دہیانہوی راپچی یانہکانو مہہاکانیان بکن بہناوی نازادیہوہ.
ہیچ بہرنامہ یہکیان بو نافرہتان پی نیبہ جگہ لہو قسہ ہلہق و بہلہقانہی
کہوہکو تووتی بہردہوام دہیلینہوہ کہ دہلین:

۱- فرہ رنی پیتیل کردنی مافی نافرہتہ بہلام خویمان ہیچ بہرنامہیان
بو قہیرہیی خوشکامان دانہپرشتوہ.

۲- نافرہت دہبی نازادی سیکسی ہہبیت لہوش مہبہستیان بی رہوش
کردنی کوہلگاہہ.

۳- یاخود دہلین نافرہت چونی بوئی نابی ریگہی لی بگری لہہر شتیک
کہ دہیکات، بو ہموو نہو ریخراوانہ دہستیکی پہنہان لہپشتیانہوہیہ

نه‌يان سورينى و به‌رنامه‌ى روختنه‌ريان بۆدا نه‌نى بۆ بنبرکردنى ره‌وشت له‌ناو
كۆمه‌لگاي كورده‌واريدا، كه هه‌رله‌و رۆژه‌ى كورد ناينى پيروزي هه‌لبژاردوه
به‌ناسوده‌يى ژياوه‌و خزمه‌تى به‌ناينى پيروزي نيسلام كردوه‌و.

خوشكى خۆشه‌ويستم:

نيوه له‌نيسلامدا ريزى پيشه‌وه‌ى كاروانى بانگه‌وازو شه‌هاده‌تتان
گرتوه‌! يه‌كه‌م كه‌س باوه‌رى هيتا به‌پيغه‌مبهر (ص) (خه‌ديج) بوو ره‌زاي
خوای له‌سه‌ر بيت، يه‌كه‌م شه‌هيد (سومه‌يه) بوو (ره‌زاي خوای له‌سه‌ر بيت).
سه‌دان نمونه‌ى نازايى و بويزى له‌لاپه‌ره‌كاني ميژووي نيسلاميدا نافرته‌تان
نه‌كته‌رى بوون.

به‌لام له‌سايه‌ى بوردۆزه نه‌فاميه‌كاندا جگه له‌نافره‌تان بى كشو شو‌راوه
له‌به‌هاجوانه‌كاني ناوكۆمه‌لگا چى تر به‌دى ناكريت.. چونكه خۆ رووت
كردنه‌وه.. نيغراکردنى گه‌نجان.. له‌ش فرۆشى.. گۆراني و سه‌ما دروشم
به‌رنامه نامانجيانه.

له‌كۆتاييدا داوا له‌خوشكان ده‌كه‌م (٢٠٠) فەرموده‌يه له‌به‌ريكه‌نو
بيكه‌ن به‌په‌په‌ره‌وى ژياني خويان، خوشكو و كچه‌كانيان و نافرته‌تاني تريس فيري
حوكمه‌كاني تاييه‌ت به‌نافره‌تان بكه‌ن.

واخر دعوانا الحمد لله رب العالمين

حه‌ويژ حاجي علي

٢٠٠٦/٢/١٦

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

۱) قال رسول الله ﷺ: ((أَمَّا نَهَيْتُ عَنِ النَّوْحِ، عَنِ صَوْتَيْنِ أَحْمَقَيْنِ فَاجِرَيْنِ: صَوْتٌ عَنِ النَّعْمَةِ لَهُوَ وَلَعْبٌ وَمَزَامِيرُ الشَّيْطَانِ وَصَوْتٌ عِنْدَ الْمُصِيبَةِ، خَمْسُ الْوُجُوهِ وَشَقُّ الْجُيُوبِ وَرَنَةُ الشَّيْطَانِ)). رواه ابن سعيد والبخاري وقال البيهقي حديث حسن.

واژه: بهائی نیتوم قه دهغه کردووه له دوو قیژهی بهد و ناهه موار: دهنگیک له کاتی بوونی نیعمت و خویشیه کان که بکریته بهزم و ههراو زورنالیدانی شهیتان، دهنگی دووهم له کاتی ناستهنگ و دژواری که بکریته قیژهو چرنوک له خوډان و یهخه دادریین و زیریکهی شهیتان.

۲) قال رسول الله ﷺ: ((تُنَكِّحُ الْمَرْأَةَ لِأَرْبَعٍ: لِمَالِهَا، وَلِحَسَبِهَا، وَلِحَمَالِهَا، وَلِدِينِهَا فَأَظْفَرَ بِذَاتِ الدِّينِ تَرَبَّتْ يَدَاكَ)). رواه البخاري ومسلم

واژه: نافره تان بو یه کیک له م چواره هه لده بیژیریین و ده خوازریین! یان بو مال و سهروهت، یان له بهر ریژداری خانه وادهی، یان له بهر جوانییه کهی، یان له بهر ناین پهروه ریه کهی، جا نافره تی خاوه ن ناین بخوازه، تا بهخت یاوه رت بییت.

۳) قال رسول الله ﷺ: ((خَيْرُكُمْ خَيْرُكُمْ لِأَهْلِيهِ، وَأَنَا خَيْرُكُمْ لِأَهْلِي)). رواه ابن ماجه بسند صحيح.

واته: چاکترینتان باشرینتانن بو خیزانی، منیش باشرینتنام بو خیزانم.

۴) قال رسول الله ﷺ: ((إِنَّمَا التَّسَاءُ شَقَائِقُ الرَّجَالِ)) رواه ابوداود بسند صحيح.

واته: به راستی نافرتهان پالپشت و هاوکاری پیاوانن.

۵) قال رسول الله ﷺ: ((لَا تَمْنَعُوا إِمَاءَ اللَّهِ مَسَاجِدَ اللَّهِ، وَإِذَا اسْتَأْذَنْتَ إِمْرَأَةً أَحَدَكُمْ إِلَى الْمَسْجِدِ فَلَا يَمْنَعُهَا)) متنق عليه.

واته: ریگه له نافرتهان مهگرن که چوون بو مزگهوت، نهگهر خیزانی به کیتان مؤلهتی چوونه مزگهوتی خواست با قدهدهغهی نهکات.

۶) قال رسول الله ﷺ: ((إِذَا جَلَسَ بَيْنَ شُعْبَيْهِ الْأَرْبَعِ ثُمَّ اجْتَهَدَ فَقَدْ وَجَبَ الْغُسْلُ)) رواه النسائي وهو صحيح.

واته: نهگهر پیاویک له نیوان چواریهلی نافرتهتی خوی دانیشست و لهگه لیا جووت بوو، وه خوی ماندوو کرد، نیتر خوشوردن له سهر هردووکیان پیویست دهبی.

۷) قال رسول الله ﷺ: ((إِنَّ أَخَوْفَ مَا أَخَافُ عَلَيْكُمْ أَلْزَمًا وَالشَّهْوَةَ الْخَفِيَّةَ)) رواه الطبراني باسناد صحيح وقاله المنذري.

واته: نه‌وی من لینی ده‌ترسم و ترسم لینی هدیہ بۆ سەر ئیتوه زینا و شه‌هوت و نارەزووہ.

۸) قال رسول الله ﷺ: ((لَا تَأْتُوا النِّسَاءَ فِي إِسْتَاهِنٍ، فَإِنَّ اللَّهَ لَا يَسْتَجِيبُ مِنَ الْحَقِّ)) رواه أحمد والترمذي وحسنه.

واته: مه‌چونه لای خیزانه‌کانتان له‌دواوه، چونکه‌خوای گه‌وره‌شەرم له‌حق و راستی ناکات.

۹) قال رسول الله ﷺ: ((الْحَيَاءُ وَالْعَمَى شُعْبَتَانِ مِنَ الْإِيمَانِ، وَالْبِدَاءُ وَالْبَيَانُ شُعْبَتَانِ مِنَ النِّفَاقِ)) رواه أحمد وصححه الذهبي.

واته: شەرم و زمان پاکى دوو لقن له‌باوهر، سوکی و قسه‌زلیش دوو لقن له‌دوو‌رووی.

۱۰) قال رسول الله ﷺ: ((لَأَنْ يَطْعَنَ فِي رَأْسِ أَحَدِكُمْ بِمَخِيطٍ مِنْ حَدِيدٍ، خَيْرٌ لَهُ مِنْ أَنْ يَمَسَّ امْرَأَةً لَهُ تَحَلَّ لَهُ)) رواه الطبراني وصححه الألباني في السلسلة الصحيحة.

واته: نه‌گەر ده‌رزیه‌کی ناسن له‌سه‌ر یه‌کیک له‌ئیتوه‌بدریت باش‌تره بۆ له‌وهی که ده‌ست‌بدات له‌ده‌ستی نافرەتیک که نه‌و نافرەته‌ه‌لال نه‌بیت بۆ.

۱۱) قال رسول الله ﷺ: ((ثَلَاثَةٌ لَا تَرْفَعُ صَلَاتَهُمْ فَوْقَ رُؤُوسِهِمْ شِبْرًا: رَجُلٌ أُمَّ قَوْمًا وَهُمْ لَهُ كَارِهُونَ، وَإِمْرَأَةٌ بَاثَتْ وَرَوْجُهَا عَلَيْهَا سَاخِطٌ وَالْعَبْدُ الْإِبْقِ)) رواه ابن ماجه باسناد صحيح.

واته: سى كەس نوپۇيان بىستىك لەسەر سەريان بەرز نابىتەوہ:
 پياويك پيش نوپۇرى بىكات بو كۆمەلىك ئەو كۆمەلە پىيان
 ناخۇش بىت و ەز بە چارەى نەكەن، ئەو ئافرەتەى مپردەكەى
 دلگران و تورە و بىزار بى لىتى، بەندەىەك لەدەستى خاوەنەكەى
 راي كوردبى و ەلھاتبى.

۱۲) قال رسول الله ﷺ: ((مَنْ إِتْلَى بِشَيْءٍ مِنَ الْبَنَاتِ فَصَبَّرَ عَلَيْهِنَّ كُنْ لَهُ سِتْرًا مِنَ النَّارِ)) رواه الترمذي بسند صحيح.

واته: كەستك خواى گەرە تاقتى بىكاتەوہ بە بەخشىنى چەند كچىك
 (واتە: چەند كچىكى پىن بەخشى و كورپى نەداتى و يان كچى
 زياتر بى) ئارام بگريست لەسەريان و بەخىويان بىكات و
 پەرورەدىان بىكات، دەبن بە پەردە بۆى لەنىوان ئاگرى دۆزەخ و
 خۇيدا.

۱۳) قال رسول الله ﷺ: ((لَا يَنْظُرُ اللَّهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ مَنْ جَرَّ إِزَارَهُ بَطْرًا)) متفق عليه.

واته: خواى پەرورەدگار لە رۆژى دوايىدا بەچاوى رەھمەت سەبرى
 كەسانىك ناكات كە لەبەر لووت بەرزىان جل و بەرگيان تا
 گۆزىنگ شۆر بۆتەوہ.

۱۴) عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ: قَالَ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ: ((الَّذِينَ سَهَمُوا مِنْ سَهَامِ إِبْلِيسَ، مَنْ تَرَكَهَا مَخَافَتِي أَبَدَلَهُ إِيمَانًا يَجِدُ حَلَاوَتَهُ فِي قَلْبِهِ)) رواه

الطبرانی والحاكم عن عبدالله بن مسعود رضي الله عنه باسناد جيد.

وايه: تهماشاگردنی نافرہتی دهستنیوژ لیٹشکاو تیریکه له تیرهکانی شهیتان، وه یه کیٹک له بهر من وازی لی بیئنی و نهیکات نهوا ههست به شیرینی باوهر دهکات له ناو دلیدا.

(۱۵) قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: ((الْحَمَامُ حَرَامٌ عَلَيَّ نِسَاءً أُمَّتِي)) رواه

الحاكم عن عائشة رضي الله عنها بسند حسن.

وايه: چوونه نار حهمام قهدهغیه له سهه نافرہتانی نوعمهته کمه (مه بهست له حهمامی گشتیه).

(۱۶) قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: ((أَيُّمَا رَجُلٍ مَسَّ فَرْجَهُ فَلْيَتَوَضَّأْ، وَأَيُّمَا

إِمْرَأَةٍ مَسَّتْ فَرْجَهَا فَلْيَتَوَضَّأْ)) رواه أحمد والدارقطني عن ابن عمر رضي الله عنهما بسند صحيح.

وايه: ههه پیاویک دهستی به داوینی کهوت با دهستنیوژ بگری، وه ههه نافرہتیک دهستی به داوینی خوی کهوت با دهستنیوژ بگری.

(۱۷) قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: ((لَا تُنْكِحُ الْأَيْمَ حَتَّى تُسْتَأْمَرَ، وَلَا تُنْكِحُ

الْبَكَرَ حَتَّى تُسْتَأْذِنَ)) متفق عليه.

وايه: بیوهژن تاکو فهرمانی پینهدریت، کهچیش تا مؤلهتی لی وهرنه گریت، ماره بییان نایهت.

(۱۸) قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: ((إِنَّ مِنْ شَرِّ النَّاسِ عِنْدَ اللَّهِ نَزْلَةَ يَوْمِ

الْقِيَامَةِ الرَّجُلُ يَفْضِي إِلَى امْرَأَتِهِ وَتَفْضِي إِلَيْهِ ثُمَّ يَنْشُرُ أَحَدُهُمَا

سِرِّ صَاحِبِهِ)) رواه مسلم و ابوداود.

واته: خرابترین کس له پژوی دوا ییدا له بهردم پهروه ردگاردا،
پیاویکه دهچپته لای خیزانی، یا ژنیکه دهچپته لای میرده کس،
له دوا یی دا به کیکیان نهیتنی نهو بترین ده درکینتی.

۱۹) قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ : ((لَا يَخْلُونَ رَجُلًا بِامْرَأَةٍ إِلَّا كَانَ الشَّيْطَانُ تَالِثَهُمَا)) رواه البخاري.

واته: هدرگیز نابیی ژن و پیاو به به کوه بن، چونکه شهیتان
سپته مینانه.

۲۰) قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ لِعَائِشَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا: ((يَا عَائِشَةُ إِرْفَاقِي، فَإِنَّ اللَّهَ إِذَا أَرَادَ بِأَهْلِ بَيْتِ خَيْرًا أَدْخَلَ عَلَيْهِمُ الرَّفْقَ)) صحيح رواه أحمد.

واته: نهی عائیشه، نهرم و نیان به، به راستی خودای گهوره، نه گهر
ویستی چاکه بکات له گهل خیزانیکدا، نهوا نهرم و نیان
به سردا ده پزینتی.

۲۱) قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: ((الْحَيَاءُ وَالْإِيمَانُ قَرْنَا جَمِيعًا، فَإِذَا رُفِعَ أَحَدُهُمَا رُفِعَ الْآخَرُ)). رواه الحاكم والبيهقي بسند حسن.

واته: شهرم و باوهر پیکهوه جووتن، نه گهر به کیکیان نه ما،
نهو بتریشیان نامینتی.

۲۲) قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: ((مَنْ كَانَتْ لَهُ أَنْثَى فَلَمْ يُنْذِهَا وَلَمْ يُهْنِهَا وَلَمْ يُؤْتِرْ عَلَيْهَا وَلَدَهُ، أَدْخَلَهُ اللَّهُ الْجَنَّةَ)) متفق عليه.

واژه: هدرکسیک کچیکی ههبوو زینده به چالی نه کرد و، زولم و ستمی لی نه کرد و کوره کدی به گوره تر داننا (واته قیامت و سنگی به سهردا نه شکانده وه) خوی گوره نه یخاته به هه شته وه.

(۲۳) ((زَوْجٌ جُدَامٌ بِنْتُهُ خُنْسَاءٌ، وَهِيَ كَارِهَةٌ، فَأَتَتْ خُنْسَاءُ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ فَرَدَّ نِكَاحَهَا (أَيَ فَسَخَّهَا)).)) متفق علیه.

واژه: جوزام خنسای کچی به زور به شوودا، خنسایش هاته لای پیغه مبهری خواا ﷺ، پیغه مبهری خواش ﷺ ماره برینه کدی هه لوه شانده وه.

(۲۴) قال ابن عمر رضی اللہ عنہما: ((نَهَى رَسُولُ اللَّهِ ﷺ عَنِ الشُّغَارِ)). رواه البخاري ومسلم.

واژه: پیغه مبهر ﷺ ژن به ژنی قه دهغه کردووه.

(۲۵) قال رسول الله ﷺ: ((لَعَنَ اللَّهُ الْمُحْلِلَ وَالْمُحَلَّلَ لَهُ)) رواه ابوداود بسند صحيح.

واژه: نه فره تی خوا (لعنه) لهو که سه بین که ماره به جاش ده کات و له وه شی بوی جه لال ده کات.

(۲۶) قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: ((إِذَا دُعِيَ أَحَدُكُمْ إِلَى الْوَلِيمَةِ فَلْيَأْتِهَا)) رواه البخاري ومسلم.

واژه: نه گهر که سیکتان بانگی شتی زه ماوه ند کرا، با بچیت (به مهرجیک شتی حرامی تیدا نه بیت).

٢٧) قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ : ((اللَّهُ فِي النِّسَاءِ، فَلِبَهُنَّ عَوَانٌ فِي أَيْدِيكُمْ، أَخَذْتُمُوهُنَّ بِأَمَانَةِ اللَّهِ)) رواه النسائي بسند صحيح.

واژه: توخوا ناگاداری نافرته کانتان بن (دووجار فهرمووی)، نهوان له ژیر چاودیریتان دان و نیتوه به نه مانه تی خودا هیناوتان.

٢٨) قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ : ((شِقْوَةُ ابْنِ آدَمَ فِي ثَلَاثٍ: الْمَسْكِينُ السَّوَاءِ، وَالْمَرْأَةُ السَّوَاءِ، وَالْمَرْكَبُ السَّوَاءِ)) صحیح الجامع الصغیر و زیاده رقم ١٦.

واژه: سئ شت ده بیته مایه ی خرابی و به دبه حتی بؤ مروؤ، مالتیکی خراب (واژه: تنگ و ناریک بین)، یان دراوسی ی خرابی هه بیته یان دوور بیت له مزگهوت، ژنیکسی خراب، سواریه کی خراب (واژه سواریه که ی نهونده خراب بیت خاونه که ی سوودی لی نه بینن).

٢٩) قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ : ((لَوْ كُنْتُ أَمْرًا أَحَدًا أَنْ يَسْجُدَ لِأَحَدٍ، لِأَمْرَتِ الْمَرْأَةِ أَنْ تَسْجُدَ لِزَوْجِهَا.)) صحیح الجامع الصغیر للالبانی.

واژه: نه گهر فهرمانم بگردایه که یه کی کړنوش (سجده) به ری بؤ یه کیکی تر، نهوا فهرمانم ددها که نافرته سوجه به ری بؤ میرده که ی.

٣٠) قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ : ((خَيْرُ النِّسَاءِ إِذَا نَظَرَتْ إِلَيْهَا سَرَّتْكَ، وَإِذَا أَمَرَتْهَا أَطَاعَتْكَ، وَإِذَا غَبَّتَ عَنْهَا حَفِظْتَكَ فِي نَفْسِهَا

وَمَالِكٌ)) رواه احمد وابوداود والحاكم وصححه.

واته: چاکترین نافرته نهو نافرته تیهه که سهیرت کرد دلخوشت بکات، که فرمانت پی کرد فرمان بهرداریت بکات، نه گهر دوور که وتیهوه ناموس و مالت بیاریتیت.

۳۱) قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: ((إِذَا دَعَا الرَّجُلُ إِمْرَأَتَهُ إِلَى فِرَاشِهِ فَأَبَتْ أَنْ تَجِيءَ عَلَيْهَا فَبَاتَ غَضَبًا عَلَيْهَا، لَعْنَتُهَا الْمَلَائِكَةُ حَتَّى تُصْبِحَ) متفق عليه.

واته: نه گهر پیاو خیزانی خوی بانگ کرد بو کاری سهرجیبی و بو کاری ژن و میتردایه تی و نه چوووه لای و بن فرمانی کرد، میترده کمی نهو شهوه به ته نیایی بیاته سهرو لئی توپه بییت، نهوا تا رۆژ ده بیتهوه فریشته کان نفرین (لعنة) ی لی ده کهن تا بهیانی ده بیتهوه.

۳۲) قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: ((لَا يَجِلُّ لِلْمَرْأَةِ أَنْ تَصُومَ وَرَوَّجُهَا حَاضِرًا إِلَّا بِإِذْنِهِ)) متفق عليه.

واته: رهوا نییه بو هیچ نافرته تیک که به رۆژووی سووننهت بی و میترده که شی ناماده بییت (واته له سه فهر نه بییت)، مه گهر میترده کمی مؤلته تی پی بدات.

۳۳) قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: ((مَا مِنْ مُسْلِمٍ يَنْظُرُ إِلَى مَحَاسِنِ امْرَأَةٍ ثُمَّ يَغْضُ بَصَرَهُ إِلَّا أَخَذَتْ اللَّهُ لَهُ عِبَادَةً يَجِدُ حِلَاوتَهَا فِي قَلْبِهِ))

رواه احمد والطبرانی بسند حسن.

واته: هدر موسلمانیتک (جا نیر بین یا مین) له غه فله تیکدا یان له ناکاویتکدا چاوی بکه ویت به جوانی نافره تیک دووایی پرووی وه رگیترا و چاوی پاراست (له ترسی خودا) خوی گه وره به پهرستن بوی حساب ده کات و ههست به شیرینی و تام و چیرئی ده کات له دل و دهروونی دا.

(۳۴) قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: ((لَا يَخْلُونَ رَجُلٌ بِامْرَأَةٍ إِلَّا مَعَ ذِي مَحْرَمٍ)) رواه البخاري.

واته: با پیاویتک و نافره تیک به تنیا نه بن له شوینی چولدا مه گهر مه حره میکیان له گهل بیت.

(۳۵) قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: ((لَا يَفْرِكُ مُؤْمِنٌ مُؤْمِنَةً إِنْ كَرِهَ مِنْهَا خُلُقًا رَضِيَ مِنْهَا آخَرَ)) رواه مسلم.

واته: هیچ باوه رداریتکی پیاو بیزاری له به رامبه رهاوسه ری ده رنه بریت، چونکه نه گهر هه لسوکه ویتکی ناریتکی نواند، نه وه هه لسوکه وتی تری هه یه که په سند و جوان و ریکه.

(۳۶) قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: ((لَا تَخْلِفُوا بِأَبَائِكُمْ وَلَا بِأُمَّهَاتِكُمْ وَلَا بِالْأَنْدَادِ وَلَا تَخْلِفُوا إِلَّا بِاللَّهِ وَتَخْلِفُوا أَلَا وَأَلْتُمْ صَادِقُونَ)) رواه ابوداود بسند صحیح.

واته: سویتند مه خون به سه ری باوک و دایکتانه وه، وه بهو شتانه ی ده بنه هاوهل دانان بو خوی پهروه ردگار، سویتند به خوا بخون،

سویند مه خۆن نه گهر به راستی نه بیست.

۳۷) قال رسول الله ﷺ: ((لَا تُبَاشِرِ الْمَرْأَةَ الْمَرْأَةَ فَتَنْتَعِبَهَا لِزَوْجِهَا كَأَنَّهَا يَنْظُرُ إِلَيْهَا)) رواه البخاري.

واته: با ئافرهت به ئافرهت نه گات (واته له کاتی پرووتیدا) و نه دنامه کانی بیینی، پاشان وه سفی نه دنامه کانی بو میرده کهی بکات، ههروه کو خۆی سهیری کرد بیست.

۳۸) قال رسول الله ﷺ: ((إِنِّي لِأَحِبُّ أَنْ أَتَزِينَ لِلْمَرْأَةِ كَمَا أَحِبُّ أَنْ تَتَزِينَ لِي الْمَرْأَةَ، لِأَنَّ اللَّهَ يَقُولُ: وَلَهُنَّ مِثْلُ الَّذِي عَلَيْهِنَّ بِالْمَعْرُوفِ)) رواه ابن جرير وابن أبي حاتم باسناد صحيح، انظر صحيح الجامع الصغير للالباني.

واته: پیم خۆشه خۆم برازینمه وه بو ژنه کم، ههروه ک چۆن پیم خۆشه نهو خۆی برازینیتته وه بو من، چونکه خوی پهروه ردگار ده فه رمووی: ئافره تان مافیان ههیه به سهه پیاوه کانیانه وه به ویتنه ی نهو مافانه ی پیاوان هه یانه به سهه خیزانه کانیانه وه).

۳۹) قال رسول الله ﷺ: ((إِنَّ لَكُمْ مِنْ نِسَائِكُمْ حَقًّا وَلِنِسَائِكُمْ عَلَيْكُمْ حَقًّا)) صحيح الجامع الصغير.

واته: ئیوه مافتان به سهه خیزانه کانتانه وه ههیه، خیزانه کانیشتان مافیان به سهه ئیوه وه ههیه.

۴۰) قال رسول الله ﷺ: ((مَنْ كَانَ لَهُ إِمْرَأَتَانِ يَوْمِلُ لِأَحَدِهِمَا عَن

الأخرى، جَاءَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ يُجْرُ إِخْدَى شَقِيهِ سَاقِطًا أَوْ
مَائِلًا)) رواه الترمذي وصححه غيره.

واته: هدرکسی دوو ژنی ههبوو نۆبهی یه کینکیانی ده دا به نهوی
تردا له رۆژی دوا ییدا یه کئی له لایه کانی راده کیشریت که
داکه وتوو ه یان له سه ر لا دیت.

(٤١) قال رسول الله ﷺ: ((مَنْ كُنَّ لَهُ ثَلَاثُ بَنَاتٍ، يُؤْوِيَهُنَّ
وَيَرْحَمُهُنَّ وَيَكْفُلُهُنَّ، وَجَبَتْ لَهُ الْجَنَّةُ الْبُتَّةُ)) رواه احمد بسند جيد.

واته: هدرکسی سێ کچی هه بیته و به خێویان بکات و به بهزه یی
بیته له گه لیاندا و بیانگریته باوه شی خوێ، نهوه به هه شتی بو
واجب ده بیته و نه چیتته ناویه وه.

(٤٢) قال رسول الله ﷺ: ((إِذَا صَلَّتِ الْمَرْأَةُ خَمْسَهَا، وَصَامَتْ
شَهْرَهَا، وَحَصَّنَتْ فَرْجَهَا، وَأَطَاعَتْ بَغْلَهَا، دَخَلَتْ مِنْ أَيِّ
أَبْوَابِ الْجَنَّةِ شَاءَتْ)) رواه ابن حبان بسند صحيح.

واته: نه گه ر نافره ت پینج نویزه کان بکات، مانگی ره مه زان به رۆژوو
بیته، عه وره تی بهاریزیته له خراپی، گوێزایه لێ میرده که ی بکات
له شتی شه رعیدا، نهوا له کام ده رگای به هه شته وه بیهوێ ده چیتته
به هه شته وه.

(٤٣) قال رسول الله ﷺ: ((لِلْبِكْرِ سَبْعَةُ أَيَّامٍ وَلِلثَّيْبِ ثَلَاثٌ ثُمَّ يَعُدُّ
إِلَى نِسَائِهَا)) رواه مسلم.

واٲه: نه گهر ٲه كٲك ژنى هه بوو وٲستى بٲكاته دووان ٲا زٲاتر، نه وه ژنى دووه م ٲا سٲٲه م ٲا چوارهم نه گهر كچ بوو حهوت ٲوژ له گه لى ده مٲٲٲته وه له سه ره تادا (واته له رۆژى گواسته نه وه تا حهوت ٲوژ)، نه گهر بٲوه ژن بوو نه وه سٲٲ ٲوژ له گه لى ده مٲٲٲته وه.

٤٤) قال رسول الله ﷺ: ((نُهَيْتُ أَنْ أَمْشِيَ عُرْيَانًا)) حدٲ حسن رواه الطبرانى.

واٲه: لٲم قه دهغه كراوه به رووتى به ٲٲگادا ٲروم.

٤٥) قال رسول الله ﷺ: ((أَرْبَعَةٌ يُصْبِحُونَ فِي غَضَبِ اللَّهِ وَيُمْسُونَ فِي سَخَطِ اللَّهِ. قُلْتُ: مَنْ هُمْ يَا رَسُولَ اللَّهِ؟ قَالَ: الْمَتَشَبَّهُونَ مِنَ الرِّجَالِ بِالنِّسَاءِ وَالْمَتَشَبِّهَاتِ مِنَ النِّسَاءِ بِالرِّجَالِ، وَالَّذِي يَأْتِي الْبَهِيمَةَ، وَالَّذِي يَأْتِي الدَّكْرَ يَغْنِي اللِّرَاطَ)) رواه البيهقي والطبراني عن ابي هريرة رضي الله عنه باسناد صحيح.

واٲه: چوار كهس به ٲٲٲٲان و نٲواران له ناو قه هر و توٲه ٲٲ خوادان. ووٲم: نه و چوار كه سانه كٲن نه ٲٲغه مبهرى خوار رضي الله عنه؟ فه رموى: نه و ٲٲاوانه ٲ خۆٲان ده به نه سه ر شٲوه ٲ ژنان و نه و ژنانه ٲ خۆٲان ده به نه سه ر شٲوه ٲ ٲٲاوان، نه و كه سه ٲ بچٲته لاي گٲاندار (چوارٲٲ)، نه وه ٲ ده چٲته لاي ٲٲا و (واته نٲٲٲٲٲٲ).

٤٦) قال رسول الله ﷺ: ((التِّكَاخُ مِنْ سُنَّتِي، فَمَنْ لَمْ يَعْمَلْ بِسُنَّتِي فَلَيْسَ مِنِّي، وَتَزَوَّجُوا فِإِنِّي مُكَاثِرٌ بِكُمْ الْأَمَمَ)) رواه ابن ماجه

بسند حسن.

واته: هاوسه رگرتن له سووننه تی منه، هه رکه سیکی لیتی لابتات شوین که وتووی من نیه، هاوسه بگرن له بهر نه وهی من ده مهوی ژماره تان له هه موو گهلانی تر زیاتر بیت.

(٤٧) قال رسول الله ﷺ: ((إِذَا بَاتَتِ الْمَرْأَةُ مَهَاجِرَةً فِرَاشَ زَوْجِهَا لَعْنَتَهَا الْمَلَائِكَةُ حَتَّى تَرْجِعَ)) رواه البخاري ومسلم.

واته: نه گهر نافرته تیک به بیزاری جیتی هاوسه ره که ی جی بهیلتیت لیتی دوور بکه ویته وه، فریشته کان له عننه (نه فرین) ی لئی ده که ن تا ده گهر ته وه.

(٤٨) قال رسول الله ﷺ: ((سَبْعَةٌ يَلْعَنُهُمُ اللَّهُ تَعَالَى وَلَا يَنْظَرُ إِلَيْهِمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَيَقُولُ ادْخُلُوا النَّارَ، الْفَاعِلُ وَالْمَفْعُولُ بِهِ (يَعْنِي اللَّوْاطِ)، وَنَاكِحُ الْبَهِيمَةِ، وَنَاكِحُ الْأُمِّ وَبَنَتِهَا، وَنَاكِحُ يَدِهِ، إِلَّا أَنْ يَتُوبُوا)) حديث حسن رواه الطبراني.

واته: خودای پهروه ردگار نه فره تی (لعه نه) ی له جهوت جهور ناده میزاد کردوه و به چاوی به زهیی ته ماشایان ناکات، وه فه رمان ده کات بیان به نه ناو دۆزه خه وه له گهل نه وانهی ده چنه ناو ناگر هه تاهه تایه، مه گهر په شیمان ببنه وه وه ته وه به بکه ن:

یه که م: نه وانهی ده چنه لای نیر یان من له دو او ه.

دو وه م: نه وه که سه ی به کاری نیر یازی رازی به له گهل بکریت.

سییه م: نه وانهی ده چنه لای چواری.

چوارهم: نهوانه‌ی ده‌چنه لای دایک.

پینجهم: نهوانه‌ی ده‌چنه لای کچی خویان.

شدهشم: نهوانه‌ی بده‌ست خویان ره‌حمت ده‌کهن.

۴۹) قال رسول الله ﷺ: ((إِذَا فَهَرَ الزَّيْتَا وَالرِّبَا فِي قَرِيحِهِ فَقَدْ عَآخَلُوا

بِأَنْفُسِهِمْ عَذَابَ اللَّهِ)) رواه الحاكم وقال صحيح الإسناد.

واته: نه‌گهر به‌ناشکرا داوین پیسی و ریبا(سو) خورا له هر شار و

دیته‌تیکدا، نه‌وا سزای خویان له‌سهر خویان سه‌پاندوه.

۵۰) قال رسول الله ﷺ: ((لَا يَخْلُونَ رَجُلٌ بِامْرَأَةٍ إِلَّا كَانَ تَالِثَهُمَا

الشَّيْطَانُ)) رواه البخاري ومسلم.

واته: نابج پیار له‌گدل ژندا به‌ته‌نبا بمینیته‌وه یان به‌ته‌نبا دابنیشی

له‌گه‌لیدا، چونکه سیته‌مینیان شه‌یتانه.

۵۱) قال رسول الله ﷺ: ((كُتِبَ عَلَى ابْنِ آدَمَ نَصِيحُهُ مِنَ الزُّنَا،

فَهُوَ مُدْرِكُ لَأَمْحَالَةِ الْعَيْنَانِ زِنَاهُمَا النَّظْرُ...)) رواه مسلم وابوداود

والترمذي.

واته: هه‌موو ناده‌میزاکیک به‌شی هه‌یه له زیناو نووسراوه له‌سه‌ری،

وه پیشی ده‌گات و ده‌ریازوونیش نییه لیتی، مه‌به‌ست له زینای

بچوکه زینای چاو تیروانین و سه‌یرکردنی نافره‌ته.

۵۲) قال رسول الله ﷺ: ((مَنْ عَالَ جَارِيَتَيْنِ حَتَّى تَبْلُغَا جَاءَ يَوْمَ

الْقِيَامَةِ أَنَا وَهُوَ وَضَمُّ أَصَابِعَهُ)) رواه مسلم.

واته: هدرکەسێ دوو کچ لەسەر نایینی نیسلام پەرورەدە بکات، تاکو دەگەنە بالتغ بوون لە پوژی دوایدا من و ئەو کەسە بەیەکەوهین وەک ئەو دوو پەنجە، دوو پەنجەیی جیوت کرد.

۵۳) قال رسول الله ﷺ: ((وَالَّذِي نَفْسِي بِيَدِهِ مَا مِنْ رَجُلٍ يَدْعُو إِمْرَأَتَهُ إِلَى فِرَاشِهَا فَتَأْتِي عَلَيْهِ إِلَّا كَانَ الَّذِي فِي السَّمَاءِ سَاحِطًا عَلَيْهَا حَتَّى يَرْضَى عَنْهَا)) رواه مسلم.

واته: سویند بەو کەسەیی گیانی منی بەدەستە، هەرکەسێ داوای سەرچییی لە نافرەتەکەیی بکاو ئەویش خۆی لێ قەدەغە بکات، ئەوا خوای گەورە لەو ژنە دەرهنجیت تاکو پیاوێکەیی لەگەڵ نایست دەبیتەوه.

۵۴) عن عائشة رضي الله عنها قالت: ((كَانَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ إِذَا حِضَتْ يُأْمُرُنِي أَنْ أَتَزَّرَ ثُمَّ يُبَاشِرُنِي)) صحيح رواه الترمذي.

واته: پیتەمبەری خواﷺ عادی و ابوو کە دەکەوتە بێ نوژییەوه فەرمانی پێ دەکردم کە کراستیک لەبەر بکەم لەسەریدا یاری لەگەڵ دەکردم.

۵۵) قال رسول الله ﷺ: ((إِنَّمَا الْمَاءُ مِنَ الْمَاءِ)) رواه مسلم وابوداود.

واته: خۆشوشتن پیتەستە نەگەر ناوی مەنی هاتەوه.

۵۶) قال رسول الله ﷺ: ((أَيُّمَا إِمْرَأَةٍ لَمْ يَنْكِحْهَا الْوَلِيُّ، فَنِكَاحُهَا بَاطِلٌ، فَنِكَاحُهَا بَاطِلٌ، فَإِنْ أَصَابَهَا، فَلَهَا مِهرُهَا))

بِمَا أَصَابَ مِنْهَا، فَإِنْ اشْتَجَرُوا فَالْسُلْطَانِ وَلِيٌّ مَنْ لَا وَلِيَّ لَهُ)) رواه ابن ماجه وابوداود بسند صحيح.

واته: هر نافرۀ تيك سهرپه رسته كهی ماره ی نه كات، نه وه ماره برینه كهی به تاله (تا سی جار نه مهی گووت) جا نه گهر چوووه لای جیماعی له گه لدا كرد، نه وه هه موو ماره یییه كهی به رده كهویت، جا نه گهر سهرپه رشتیاره كانیس كیشه یان له نیواندا دروست بوو، نه وه ده سه لاتدار سهرپه رشتیاری كه سیكه كه سهرپه رشتیاری نه بیت.

۵۷) قال رسول الله ﷺ: ((لَا نِكَاحَ إِلَّا بِوَلِيِّيْ وَشَاهِدَيْ عَدْلٍ)) حدیث رواه البیهقی وابن حبان.

واته: ماره كردن دانامه زریت تا سهرپه رشتیاری و دوو شایهت ناماده نه بن.

۵۸) قال رسول الله ﷺ: ((... إِنَّهُ لَا بُدَّ لِلْفُرْسِ مِنْ وَلِيْمَةٍ)) رواه أحمد والطبري.

واته: ... پیویسته بوووك گواستنه وه خواردن بكریت.

۵۹) قال رسول الله ﷺ: ((حَقُّ الزَّوْجِ عَلَى زَوْجِهِ أَنْ لَوْ كَانَتْ بِهِ فُرْحَةٌ فَلَمَسَتْهَا مَا أَدَّتْ حَقَّهُ)) صحیح رواه أحمد.

واته: مافی پیاو له سهر خیزانه كهی نه وه یه نه گهر لاشه ی چلك و خویتی پیوه بوویت، نه وه به زمانی بیلیتسه ته وه، نه وه مافی هیشتا نه داوه.

٦٠) قال رسول الله ﷺ: ((خَيْرُ النِّسَاءِ مَنْ تَسَرَكَ إِذَا أَبْصَرْتَ وَتَطِيعَكَ إِذَا أَمَرْتَ وَتَحْفَظَ غَيْبَتَكَ فِي نَفْسِهَا وَمَالِكَ))
واته: باشتين نافرهت نهو نافرهتهيه نهگهر بييينى دلخوشت بکات،
 وه نهگهر فهرمان بکى به گویت بکات و پاريزگارى له خوئى و
 مالت بکات نهگهر له مال نهبویت.

٦١) قال رسول الله ﷺ: ((... الْمَرْأَةُ رَاعِيَةٌ فِي بَيْتِ زَوْجِهَا وَهِيَ مَسْئُولَةٌ عَنْ رَعِيَّتِهَا)) رواه البخاري ومسلم.
واته: نافرهت سهره رشتيابه له مالى پياوه كهيدا، وه بهر برسه له سهه
 نهوهى سهره رشتى ده كات.

٦٢) قال رسول الله ﷺ: ((لَا يَحِلُّ لِامْرَأَةٍ مُسْلِمَةٍ تُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ أَنْ تَحُدَّ فَوْقَ ثَلَاثَةِ أَيَّامٍ إِلَّا عَلَى زَوْجِهَا أَرْبَعَةَ أَشْهُرٍ وَعَشْرًا)) رواه البخاري ومسلم.
واته: حهلال نبييه بو هيچ نافره تيكي موسلمان كه باوه پرى به خوا و
 رۆژى دوايى هه بيت، كهوا تازيه بو هيچ مردوويهك بکات لهوسى
 رۆژ زياتر، مهگهر بو ميترده كهى خوئى، نهوه چوار مانگ و ده رۆژ
 ده يكات.

٦٣) قال رسول الله ﷺ: ((لَا يَحِلُّ لِامْرَأَةٍ تُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ أَنْ تَأْذَنَ فِي بَيْتِ زَوْجِهَا وَهُوَ كَارَةٌ، وَلَا تَخْرُجَ وَهُوَ كَارَةٌ وَلَا تُطِيعَ فِيهِ أَحَدًا وَلَا تُخْشِنَ بَصَدْرَهُ وَلَا تَعْتَزَلَ فِرَاشَهُ وَلَا تَضُرُّ

بِهِ فَإِنْ كَانَ هُوَ أَظْلَمَ فَلتَأْتِهِ حَتَّى تُرَضِيَهُ فَإِنْ هُوَ قَبِلَ فِيهَا
وَنِعْمَتَ وَقَبِلَ اللَّهُ عُذْرَهَا وَأَفْلَحَ مَحَبَّتُهَا وَلَا إِثْمَ عَلَيْهِ وَإِنْ هُوَ
أَبَى بِرِضَاهَا عَنْهَا فَقَدْ أَبْلَغْتَ عِنْدَ اللَّهِ عُذْرَهَا)) رواه البيهقي والحاكم

وهو حديث حسن.

واژه: حلال نییه بو نافرہ تیک باوہری بہ خوا و رۆزی دوایی ہہ بیت
روخست بدات بہ ہیچ کہ سیک لہ مائی پیاوہ کہیدا و نہو پیسی
ناخوش بیت، وہ ناییت گوئی رایہ لی ہیچ کہ سیک پتشی گوئی رایہ لی
پیاوہ کہی بخت و یان دلئی زامدار بکات، یان جینگای لی
جیابکاتہوہ، وہ ناییت لیتی بدات، جا نہ گہر نہو ستمی لی کرد
نہوہ با نهم پروات بو لای تا رازی دہ کات، جا نہ گہر لیتی رازی
بوو نہوہ چاکہ و خوابشی لی رازی دہ بیت و عوزری قبول
دہ کات، پیاوہ کہش سہر فراز دہ بیت بہ خوشہ ویستی نهم و ہیچ
تاوانی لہ سہر نامینیت، نہ گہر پیاوہ کہی لیتی رازی نہ بوو نہوہ
نهم نہوہی لہ سہر رتہ تی بہ جیی ہینا و عوزری خوئی گہ یانندہ لای
خوای گہورہ.

٦٤) قال رسول الله ﷺ: ((المُخْتَلِعَاتُ هُنَّ الْمُتَأَفِّقَاتُ)) رواه الترمذي

بسنده صحیح.

واژه: نہو نافرہ تانہی کہ داوای تہ لاق دہ کمن (خلع) لہ میژدہ کانیان
بہ راستی نہوانہ دوورپووہ کانن.

٦٥) قال رسول الله ﷺ: ((ثَلَاثٌ جِدُّهُنَّ جِدُّ، وَهَزْلُهُنَّ جِدُّ: التِّكَاحُ وَالطَّلَاقُ وَالرَّجْعَةُ)) حديث حسن رواه ابوداود والترمذي وابن ماجه.

واته: سئ شت همن راستيان راستيه و گالته شيان همر راستييه، ژن ماره كردن و تلاق دان و گيرانه وه.

٦٦) قال رسول الله ﷺ: ((لَا طَلَّاقَ وَعِتَّاقَ فِي إِغْلَاقٍ)) رواه احمد و ابوداود بسند صحيح.

واته: تلاق دان و نازاد كردني كزيه له كاتي (اغلاق) دا نبيه. اغلاق: تورهبون و زور لي كردن و شيتي.

٦٧) قال رسول الله ﷺ: ((لَا تَضْرِبُوا الْجَزِيَةَ عَلَى التِّسَاءِ وَالصِّيَّانِ وَلَا تَضْرِبُوهَا إِلَّا عَلَى مَنْ جَرَتْ عَلَيْهِ الْمَوْسَى)) صحيح رواه البيهقي.

واته: سهرانه له نافرته تان و مندالان مهستين، كه ستيك بالغ نه بوويت له نيرينه سهرانه لي مهستين.

٦٨) قال رسول الله ﷺ: ((لَنْ يَفْلِحَ قَوْمٌ وَلَوْ أَمَرَهُمْ إِمْرَأَةٌ)) رواه البخاري والترمذي والنسائي.

واته: هيچ ميلله تيك سهرراز نابن كه فرماني خويان بدهنه دهستي نافرته.

٦٩) قال رسول الله ﷺ: ((إِنَّ الدُّنْيَا مَتَاعٌ وَخَيْرُ مَتَاعِهَا الْمَرْأَةُ))

الصَّالِحَةُ)) صحیح رواه النسائي.

واته: دنیا کالاً و شتومه که، چاکترین کالاً و شت و مهک له دنیا دا نافرته تی چاک و پرواداره.

(۷۰) قال رسول الله ﷺ: ((حُبِّتْ إِلَيَّ مِنَ الدُّنْيَا النِّسَاءِ وَالطِّيبُ وَجُعِلَ قُرَّةُ عَيْنِي فِي الصَّلَاةِ)) رواه النسائي بسند صحیح.

واته: له دنیا دا نهم دوو شتوم له لای خۆشه ویست کراون: نافرته و بۆن خۆشی، وه له نوژی شیدا چاوو دلم رۆشن ده بیته وه.

(۷۱) قال رسول الله ﷺ: ((إِيَّاكُمْ وَالِدُخُولَ عَلَى النِّسَاءِ، فَقَالَ رَجُلٌ مِنَ الْأَنْصَارِ: يَا رَسُولَ اللَّهِ، أَفَرَأَيْتُ الْحَمْرُ؟ قَالَ: الْحَمْرُ الْمَوْتُ.)) رواه البخاري.

واته: قهه نه کهن له نافرته تان بچنه ژووره وه به ته نیا، پیاویک له نه نصاریه کان وتی: نهی نه گهر نهو کهسه شو برای بوو؟ فه رمووی: نه وه همر مردنه.

(۷۲) قال رسول الله ﷺ: ((خَيْرُ النِّسَاءِ رَكْبَتُ الْإِبِلِ صَالِحَ نِسَاءِ الْقُرَيْشِ أَحْنَاهُ عَلَى وَلَدٍ فِي صِغَرِهِ، وَأَرْعَاهُ عَلَى زَوْجٍ فِي ذَاتِ يَدِهِ)) رواه البخاري.

واته: باشتترین نافرته تیک سواری و شتر بوویت، چاکترین نافرته تی قوره یشه، خاوهن سۆز و خۆشه ویستین بۆ منداله کانیا و، پاسه وانى مالى میترده کانیشیانن.

(۷۳) عن عائشة رضي الله عنها قالت: ((إِنَّ امْرَأَةً قَالَتْ: يَا رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم، أَقُولُ إِنَّ زَوْجِي أَغْطَانِي مَا لَمْ يُغْطِنِي. قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم: الْمُتَشَبِّعُ بِمَا لَمْ يُغْطِ كَلَأَسِ ثَوْبِي زُورٌ)) متفق عليه.

واته: نافرہ تیک بہ پیغہ مبهری فہرمو صلى الله عليه وسلم: من دلیم میردہ کم پارہم دەداتئ لہ کاتیکدا کہ وا نییہو نامداتئ؟ پیغہ مبهری صلى الله عليه وسلم فہرموی: تیربوو تیرکراو بہ شتیک کہ پیتی نہ دراوہ نہوہ وہ کو لہ بہر کردنی جلیکی درۆ وہایہ.

(۷۴) ((نَهَى رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم أَنْ تُنْكَحَ الْمَرْأَةُ عَلَى عَمَّتِهَا أَوْ عَلَى خَالَئِهَا)) رواه البخاري ومسلم.

واته: پیغہ مبهری صلى الله عليه وسلم قەدەغەیی کردووہ نافرہت بەسەر خوشکی دایک و خوشکی باوک مارہ بکریت (واته پور).

(۷۵) قال رسول الله صلى الله عليه وسلم: ((إِذَا اسْتَعْظَرَتِ الْمَرْأَةُ فَخَرَجَتْ عَلَى الْقَوْمِ لِيَجِدُوا رِيحَهَا فَهِيَ كَذَا وَكَذَا (أَيُّ الزَّانِيَةِ)).)) رواه احمد بسند صحيح.

واته: نەگەر نافرہت خۆی بۆن خۆش کرد و رویشته دەرہوہ بو لای کہسانیک کہ بۆنەکی بکەن، ئەوا ناواو ناوايە (واته زیناکەرە).

(۷۶) قال رسول الله صلى الله عليه وسلم: ((عُذِبَتْ امْرَأَةٌ فِي هِرَّةٍ، حَبَسَتْهَا مَاتَتْ جَوْعًا فَدَخَلَتْ فِيهَا النَّارُ)) رواه البخاري.

واته: نافرہ تیک سزادرا لەسەر پشیلەیکە کہ بەندی کردبوو (واته

خوردن و خواردنه‌وی نه‌دها پیی) هتا به‌برسیتی مرد، بویه
به‌هوی نه و پشیله‌یه‌وه چوه ناو ناگری دوزه‌خ.

۷۷) تقول عائشة أم المؤمنين رضي الله عنها: ((إِنَّ فَاطِمَةَ بِنْتَ النَّبِيِّ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ كَانَتْ إِذَا دَخَلَتْ عَلَى النَّبِيِّ قَامَ إِلَيْهَا فَرَجَبَ بِهَا وَقَبَّلَهَا وَأَجْلَسَهَا فِي مَجْلِسِهِ)) متفق عليه.

واته: دایکی نیمانداران حه‌زه‌تی عایشه (خودا لیسِ رازی بی)
ده‌فرمویت: هرکاتیک فایمهی کچی پیغه‌مبه‌ر صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ سه‌ری له
پیغه‌مبه‌ر صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ بدایه، پیغه‌مبه‌ر صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ له‌بری هه‌لده‌ستاو پیشوازی
لیده‌کرد و، ماچیشی ده‌کرد و، له‌ته‌نیش‌ت خویه‌وه دای‌ده‌نا.

۷۸) قال رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: ((إِذَا خَطَبَ أَحَدُكُمْ الْمَرْأَةَ فَإِنْ اسْتَطَاعَ أَنْ يَنْظُرَ مِنْهَا إِلَى مَا يَدْعُوهُ إِلَى نِكَاحِهَا فَلْيَفْعَلْ)) رواه أحمد وأبو داود.

واته: نه‌گه‌ر یه‌کیکتان به‌نیاز بوو نافرته‌تیک بخوازیت و بوار هه‌بوو
بیبینی، با سه‌یری بکات.

۷۹) قال رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: ((إِذَا أَتَاكُمْ مَنْ تَرْضَوْنَ دِينَهُ وَخُلُقَهُ فَرَوْجُوهُ إِلَّا تَفْعَلُوا تَكُنْ فِتْنَةً فِي الْأَرْضِ وَفَسَادَ عَرِيضٍ)) حديث حسن رواه الترمذي وأبو داود والحاكم.

واته: نه‌گه‌ر یه‌کیک هات بو خوازینی کچه‌که‌تان، و نیوه‌ش له‌تاین
و په‌وه‌ستی رازی بوون، نه‌وا بیانده‌نی، به‌لام نه‌گه‌ر واتان نه‌کرد
نه‌وا ناژاوه‌و خراپه‌کاری له‌سه‌ر زه‌ویدا بلاو ده‌بیته‌وه.

۸۰) قال رسول الله ﷺ: ((يَا نِسَاءَ الْمُسْلِمَاتِ لَا تَحْقِرَنَّ جَارَةً لِحَارَتِهَا وَلَوْ بِقَرْنِ شَاةٍ)) متفق عليه.

واته: نهی نافرتهانی موسلمان! با هیچ در اوسنی بهک ژنه در اوسنی بهکمی بپریز سیر نهکا و شتی بهکتر بهکم نهزانن.

۸۱) عن أسود قال: سألت عائشة ؓ: ما كان النبي ﷺ يصنع في بيته؟ قالت: ((كَانَ يَكُونُ فِي مَهْنَةِ أَهْلِهِ (فِي خِدْمَتِهِمْ)، فَإِذَا حَضِرَتِ الصَّلَاةُ خَرَجَ إِلَى الصَّلَاةِ)) رواه البخاري.

واته: له نهسوهدهوه دهگپرنهوه، رهزای خوای لهسهر بیت، که وتوویهتی: له چهزرتی عایشهه پرسیار کرد: پیغهمبهروﷺ لهمالهوه چی دهکرد؟ نهویش فهرمووی: لهمالهوه خزمهت دهکات و بهدهم خیزانیهویه (واته یارمهتی دهدهات له نیش و کاری ناومالدا) که کاتی نوژیوش هات، دهروات بو مزگهوت بو نوژیی جهماعهت.

۸۲) تَقُولُ أَسْمَاءُ بِنْتُ أَبِي بَكْرٍ: قَدَّمْتُ عَلَيَّ أُمِّي وَهِيَ مُشْرِكَةٌ فَاسْتَفْتَيْتُ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ، قُلْتُ: قَدَّمْتُ عَلَيَّ أُمِّي وَهِيَ رَاغِبَةٌ (أَيُّ تَرْغَبُ زِيَارَتِي) أَفَأَصِلُ أُمِّي؟ قَالَ: نَعَمْ صِلِي أُمَّكَ)) متفق عليه.

واته: نهسهای کچی نهبویهکر(خوا لئی رازی بی) دهلئت: دایکم هاته لام و نهوکاته باوهری نههینابوو، پرسیارم له پیغهمبهری خوا

کرد و وتم: دایکم هاتووہ بو لام و نئیہویت سہردانم بکات، نایا پیشوازی لی بکہم؟ فرمووی: بہلن، سیلہی رہم لہ گہل دایکتدا بہجن بہینہ.

۸۳) قال رسول اللہ ﷺ: ((إِذَا شَهِدْتَ إِحْدَاكُنَّ الْمَسْجِدَ فَلَا تَمَسُّ طَبِيبًا)) رواہ مسلم.

واتہ: نہ گہر یہ کیکتان (مہبستی لہ نافرہ تانہ) نامادہی مزگہوت بو، با بوئی خویش بہ کار نہیہ نیت.

۸۴) قال رسول اللہ ﷺ لَأَمْرَأَةٍ: ((زَوْجُكَ وَوَلَدُكَ أَحَقُّ مَنْ تَصَدَّقْتَ بِهِ عَلَيْهِمْ)) رواہ البخاری عن أبي سعيد الخدري رَضِيَ اللهُ عَنْهُ.

واتہ: پیغہ مہبر ﷺ بہ نافرہ تیکی فرموو: زہ کاتہ کہت بدہ بہ میردہ کہت و کورہ کہت، چونکہ نہوان لہ پیشترن لہوانہی کہ زہ کاتت پی داون.

۸۵) قال رسول اللہ ﷺ: ((مَا مِنْ صَاحِبِ ذَهَبٍ وَلَا فِضَّةٍ لَا يُؤَدِّي مِنْهَا زَكَاَتَهَا إِلَّا إِذَا كَانَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ صُفِحَتْ لَهُ صَفَائِحُ مِنْ نَارٍ فَيُكْرَى بِهَا جَنَّتُهُ وَجَنَّتُهُ وَظَهْرُهُ)) رواہ ابوداود والنسائي بسند حسن.

واتہ: ہر خاوہن زپر و زیویک زہ کاتی نہدا، زپر و زیوہ کہی لہ پروژی دوایدا دہ کرتتہ پارچہی پان لہ ناگر و لاتہ نیشٹ و نیوچاوان و پستی پی داخ دہ کری.

۸۶) عَنْ عَائِشَةَ رَضِيَ اللهُ عَنْهَا: أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ كَانَ يُبَاشِرُ وَهُوَ صَائِمٌ

ثُمَّ يَجْعَلُ بَيْنَهُ وَبَيْنَهَا تَوْبًا يَعْنِي الْفَرْجَ)) رواه أحمد بسند صحيح.
واته: پیغمبر ﷺ که مهو یاری له گدل ده کرد و بهر ژوویش بوو،
 له نیوان خوئی و نهودا په روپه کی له سره فرجی داده نا.
 (۸۷) عَنْ عَائِشَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا: أَرَادَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ أَنْ يَقْلِبَنِي، فَقُلْتُ: إِنِّي صَائِمَةٌ! فَقَالَ: وَأَنَا صَائِمٌ، ثُمَّ قَلْبَنِي)) رواه احمد

واته: پیغمبر ﷺ ویستی ماچم بکات، منیش پیم گوت بهر ژووم!
 نهویش فرمووی: منیش بهر ژووم، له پاشان ماچی کردم.
 (۸۸) أَنْ امْرَأَةً سَأَلَتْ عَائِشَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا: فَقَالَتْ: أَتَقْضِي إِحْدَانَا الصَّلَاةَ أَيَّامَ مَحِيضِهَا؟ فَقَالَتْ عَائِشَةُ: أَحْرُورِيَّةٌ أَلْتِ؟ قَدْ كَانَتْ إِحْدَانَا تَحِيضُ عَلَى عَهْدِ رَسُولِ اللَّهِ ﷺ ثُمَّ لَا تُؤْمَرُ بِقِضَاءِ)) رواه البخاري
 ومسلم.

واته: نایا نویره کاغان بگیرینه وه کاتیک که بن نویره بووین؟ عایشه
 پرسى: نایا تو خه لکی (حروریه ی)، -دیه که له نریک مه کهه و
 به کهم کز بوونه وهی خه وار یجه کانی تیا به ستر، لیره مه به سستی
 نهویه که نه مه رای خه وار یجه -، نیمه له کاتی که بینویره ده بووین
 له سه رده می پیغمبر ﷺ نه مری پی نه ده کردین نویره کان
 بگیرینه وه.

(۸۹) قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: ((لَا تَصُومُ الْمَرْأَةُ يَوْمًا وَاحِدًا وَرَزْوُجُهَا شَاهِدٌ إِلَّا يَأْذِنُهَا إِلَّا رَمَضَانَ)) رواه أحمد والبخاري ومسلم.

واته: نابی نافرته رۆژتیک رۆژووی سوننهت بگری تا پرسى به
میرده کهى نهکا تنها مانگی ره مهزان نه بی (چونکه مانگی
ره مهزان واجبه).

۹۰) قال رسول الله ﷺ: ((لَيْسَ مِنَّا مَنْ ضَرَبَ الْخُدُودَ وَشَقَّ
الْجُيُوبَ وَدَعَا بِدَعْوَةِ الْجَاهِلِيَّةِ)) رواه البخاري ومسلم والترمذي.

واته: هدریه کیک له خزی بداو یه خه ی خزی بدری و رهش پۆش و
شتی نادروست بکا له نئیمه نییه (واته دووره له کۆمهالی
موسلمانان).

۹۱) إِنَّ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ بَرِيءٌ مِنَ الصَّالِقَةِ وَالْحَالِقَةِ وَالشَّاقَةِ)) رواه
البخاري ومسلم.

واته: پیغه مبهرو ﷺ له وانه بهرییه: قیژه و هاوار و پرچ رنینه وهو
یه خه دادرین نه غمام ده دن.

۹۲) عَنْ أُمِّ عَطِيَّةَ الْأَنْصَارِيَّةِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا قَالَتْ: نُهِنَا عَنْ إِبْرَاهِيمَ
الْحَنَائِزِ...)) رواه البخاري ومسلم.

واته: پیغه مبهرو ﷺ قه ده غه ی کردین دواى جه نازه بکه ویت (نه مه
تایبه ته به نافرته تان).

۹۳) قال رسول الله ﷺ: ((قَدْ أُذِنَ لَكُنَّ أَنْ تَخْرُجْنَ
لِحَاجَتِكُنَّ)) رواه مسلم.

واته: نهوا ریگه درا که بو پیوستیه کانتان له مال ده ریچن.

۹۴) قال رسول الله ﷺ: ((إِذَا اسْتَأْذَنُكُمْ نِسَاؤُكُمْ بِاللَّيْلِ إِلَى الْمَسْجِدِ فَأَذِّنُوا)) متفق عليه.

واژه: نه‌گدر خیزانه‌کانتان مؤلّه‌تیاں خواست به‌شهو بچنه مزگهوت، مؤلّه‌تیاں بدهن.

۹۵) جَاءَتْ امْرَأَةٌ إِلَى رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَقَالَتْ يَا رَسُولَ اللَّهِ ذَهَبَ الرَّجَالُ بِحَدِيثِكَ فَاجْعَلْ لَنَا مِنْ نَفْسِكَ يَوْمًا نَأْتِيكَ فِيهِ نُعَلِّمُنَا مِمَّا عَلَّمَكَ اللَّهُ فَقَالَ اجْتَمِعْنَ فِي يَوْمٍ كَذَا وَكَذَا فِي مَكَانٍ كَذَا وَكَذَا فَاجْتَمِعْنَ فَأَتَاهُنَّ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ فَعَلَّمَهُنَّ مِمَّا عَلَّمَهُ اللَّهُ)) رواه البخاري.

واژه: نافره‌تیک هاته لای پیغه‌مبه‌ر ﷺ فه‌رمووی: نه‌ی پیغه‌مبه‌ری خوا ﷺ، وتاره‌کانت ته‌نها بو‌پیاوانه، روژ‌تیکیش بو‌نیمه‌دیاری بکه تا بیینه‌خزمه‌تت، تانه‌وه‌ی خوی‌په‌روه‌ردگار فیری کردوی فیری نیمه‌شی بکه، پیغه‌مبه‌ر ﷺ فه‌رمووی: له‌فلان روژ و فلان روژ کو‌بینه‌وه، نه‌وانیش له‌شوینی دیاری‌کراو کو‌بونونه‌وه پیغه‌مبه‌ریش ﷺ نه‌وه‌ی خوی‌په‌روه‌ردگار فیری کردبوو، فیری نه‌وانیشی کرد.

۹۶) كُنَّ نِسَاءٌ مُؤْمِنَاتٍ يَشْهَدْنَ مَعَ رَسُولِ اللَّهِ ﷺ صَلَاةَ الْفَجْرِ مُتَلَفَعَاتٍ بِمِرْوَطَهْنَ (مَغْبَطَاتِ الرُّؤْسِ بِأَثْوَابِهِنَّ) ثُمَّ يَنْقَلِبْنَ إِلَى بَيْتِهِنَّ حِينَ يَقْضِينَ الصَّلَاةَ لَا يَعْرِفُهُنَّ أَحَدٌ مِنَ الْغُلَسِ (ظَلْمَةَ

آخر الليل بعد طلوع الفجر). رواه البخاري ومسلم.

واته: نافرته موسلمانان کان له گه ل پیغه مبهری خوا رضی اللہ عنہ نامادهی نویژی به میانیان ده بوون و، به یۆشاکه کانیان داپۆشرا بوون، پاش به جیهینانی نویژی، به ره و ماله کانیان ده گه رانه وه، له بهر تاریکی شه و کهس نهیده ناسینه وه.

(۹۷) قال رسول الله ﷺ: ((.. وَلَا تَنْقِبِ الْمَرْأَةُ الْمُحْرِمَةَ، وَلَا تَلْبَسِ الْقَفَازِينَ)) رواه البخاري وابوداود.

واته: نابێ نافرته له کاتی ئیحرامدا نیقاب بکات و دهستکیش له دهست بکات.

(۹۸) عن الربيع بنت معوذ رضی اللہ عنہا قالت: كُنَّا نَعْرُزُ مَعَ النَّبِيِّ ﷺ فَتَسْقِي الْقَوْمَ وَتَخْدُمُهُمْ وَتَرُدُّ الْقَتْلَى إِلَى الْمَدِينَةِ، وَفِي رِوَايَةٍ: وَتُدَاوِي الْكَلْمَى (أَيَّ الْجَرْحَى). رواه البخاري.

واته: به شداری شهرمان ده کرد له گه ل پیغه مبهری خوا رضی اللہ عنہا، ناومان ده دا به خه لکه که و خزمه تمان ده کردن و کوژراوه کانیشتمان بۆ مدینه ده بردنه وه، له ریوایه تیکیشدا هاتوه: برینداره کانیشتمان تیمار ده کردن.

(۹۹) عن عائشة رضي الله عنها قالت: اسْتَأْذَنَتُ النَّبِيَّ ﷺ فِي الْجِهَادِ، فَقَالَ: ((جِهَادُكُمْ الْحَجُّ)). رواه البخاري.

واته: داوام له پیغه مبهری ﷺ کرد ریگام بدا بۆ جهاد، فهرموی:

حج جیهادی نیوہیہ.

۱۰۰) قال رسول الله ﷺ: ((لَا تُسَافِرُ امْرَأَةٌ سَفَرًا ثَلَاثَةَ أَيَّامٍ فَصَاعِدًا إِلَّا مَعَ أَبِيهَا أَوْ أَخِيهَا أَوْ ابْنِهَا أَوْ زَوْجِهَا أَوْ ذِي مَحْرَمٍ)) رواه البخاري.

واٹھ: نابج نافرہت لہسن رۆژ بہدواوہ بہتہنہا سفہر بکات، مہگہر لہگہل باوکی یا کوری یا برای یا میردی بیان مہحرہمیکی تر بیت.

۱۰۱) قال رسول الله ﷺ: ((خَمْسٌ مِّنْ قُبُصٍ فِي شَيْءٍ مِنْهُنَّ فَهُوَ شَهِيدٌ... وَالنَّفْسَاءُ فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَهُوَ شَهِيدٌ)) رواه النسائي بسند صحيح.

واٹھ: پینج جوڑہ کس شہیدن.. نہو نافرہتہش بہخوینی مندال بوون دہمریت شہیدہ.

۱۰۲) قال رسول الله ﷺ: ((إِنَّ اللَّهَ حَرَّمَ مِنَ الرِّضَاعِ مَا حَرَّمَ مِنَ النَّسَبِ)) صحيح رواه الترمذي.

واٹھ: خوای پەرورہدگار نہوہی بہ زاوڑی و خزماہتہی حرامی کردبج، بہہوی شیرخواردنیشہوہ حرامی کردوہ.

۱۰۳) عن عائشة رضي الله عنها قالت: خَرَجْنَا مَعَ النَّبِيِّ ﷺ وَلَا نَرَى إِلَّا الْحَجَّ، حَتَّى إِذَا كُنَّا بِسَرْفٍ، أَوْ قَرِيبًا مِنْهَا حِضْتُ، فَدَخَلَ عَلَيَّ النَّبِيُّ ﷺ وَأَنَا أَبْكِي، فَقَالَ: أَنْفِستِ؟ (يَعْنِي

الْحَيْضَةَ) قَالَتْ: قُلْتُ: نَعَمْ. قَالَ: إِنَّ هَذَا شَيْءٌ كَتَبَهُ اللَّهُ عَلَى بَنَاتِ آدَمَ، فَأَقْضِي مَا يَقْضِي الْحَاجُّ، غَيْرَ أَنْ لَا تَطُوفِي بِالْبَيْتِ حَتَّى تَغْتَسِلِي، قَالَتْ: وَضَحَى رَسُولُ اللَّهِ ﷺ عَنْ نِسَائِهِ بِالْبَقْرِ)) رواه البخاري ومسلم.

واژه: له گه‌ل پیغه مبه‌ر ﷺ سه‌فه‌ری حه‌جمان کرد، کاتیک له (سرف) بووین یا نزیک‌ی نه‌وی بووین بن‌نویر بووم، پیغه مبه‌ر ﷺ هاته سه‌رم و من ده‌گریام، به‌منی گوت: نایا بینویر بوویت؟ منیش گوتم: به‌لئ، ووتی: نه‌وه خوی په‌روه‌ردگار له‌سه‌ر کچانی حه‌زه‌تی ناده‌می نووسیوه، حاجیه‌کان چی ده‌که‌ن توش وابکه، تنه‌ها ته‌وافی به‌یت مه‌که تا پاک ده‌بیته‌وه.

۱۰۴) قال رسول الله ﷺ: ((إِذَا أَنْفَقَتِ الْمَرْأَةُ مِنْ طَعَامِ بَيْتِهَا غَيْرَ مُفْسِدَةٍ كَانَ لَهَا أَجْرُهَا بِمَا أَنْفَقَتْ وَلِزَوْجِهَا أَجْرُهُ بِمَا كَسَبَ)) متفق عليه.

واژه: نه‌گه‌ر ئافره‌ت خواردن و شت و مه‌ک له‌ماله‌که‌ی بیه‌خشیت، به‌مه‌رجیک زیاده‌ره‌وی تیدا نه‌کات، بو‌خوی پاداشتی به‌خشینه‌که‌ی ده‌ست ده‌که‌ویت و هاوسه‌ره‌که‌یشی پاداشتی په‌یدا کرده‌وه‌ی ده‌ست ده‌که‌ویت.

۱۰۵) قال رسول الله ﷺ: ((تَصَدَّقْنَ يَا مَعْشَرَ الْأُنْصَارِ وَلَوْ مِنْ حِلِّكُمْ)) متفق عليه.

واته: نهی نافرہ تانی (انصار) خیر و خیرات بکن، نہ گہر لہ
خشلہ کانیشان بیت.

۱۰۶) قال رسول الله ﷺ: ((أَبْغِضُ الْحَلَالَ إِلَى اللَّهِ الطَّلَاقُ)) رواه
ابوداود بسند صحيح.

واته: رقی لای بووہ و ہترین حد لال لای خودای پەرور دگار، تہ لاقہ.
۱۰۷) عن أبي هريرة رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: أَتَى جِبْرِيلُ النَّبِيَّ ﷺ فَقَالَ: يَا
رَسُولَ اللَّهِ هَذِهِ خَدِيجَةٌ إِذَا أَتَتْكَ فَأَقْرَأِ عَلَيْهَا السَّلَامَ مِنْ رَبِّهَا
وَمِنِّي وَبَشِّرْهَا بِبَيْتٍ فِي الْجَنَّةِ مِنْ قَصَبٍ لَا صَخَبَ فِيهِ وَلَا
نُصَبَ)) متفق عليه.

واته: حہزرتی جو برائیل ہاتہ لای پیغہ مہبری خواہد ﷺ ووتی: نہی
پیغہ مہبری خوا، نہوہ خہدیجیہ، نہ گہر ہاتہ لات سلای خوا و
منی پی بگہیہ نہ، وہ مزگینی کوشکیکی لہ مرواری پی بدہ لہ
بہہشتدا کہ نہ دہنگہ دہنگ و نہ ماندوو بوونی تیدایہ.

۱۰۸) قال رسول الله ﷺ: ((السَّاعِي عَلَى الْأَرْمَلَةِ وَالْمِسْكِينِ
كَالْمُجَاهِدِ فِي سَبِيلِ اللَّهِ)) رواه البخاري.

واته: ہد رکس دہستی خیری بگاتہ بیوہ زن و ہہزار، وہک نہوہ وایہ
لہ پیناوی خوادا جیہادی کردیت.

۱۰۹) قال رسول الله ﷺ: ((إِنِّي لَا أَصَافِحُ النِّسَاءَ...)) رواه الترمذي
بسند صحيح.

واته: من تهوقه له گهډن نافرته تان ناکه م.

(۱۱۰) عن عمّ حرام بن حکیم الله سأل رسول الله ﷺ: مَا يَجِلُّ لِي مِنْ امْرَأَتِي وَهِيَ حَائِضٌ؟ قَالَ: ((لَكَ مَا فَوْقَ الْإِزَارِ)) رواه ابوداود بسند صحيح.

واته: مامی حرامی کورې حکیم پرسیاری له پیغه مبهري خوا ﷺ کرد: کاتې خیزانم بینویژ بوو، چی بو من حد لاله له گه لیدا بیکه م؟ نه ویش فهرمووی: بو ت دروسته له سهر کراسی یاری له گهډن بکه ی (واته نابی جیماعی له گهډن بکه ی).

(۱۱۲) قال رسول الله ﷺ: ((... إِطْلَعْتُ فِي النَّارِ فَرَأَيْتُ أَكْثَرَ أَهْلِهَا التِّسَاءَ)) رواه مسلم.

واته: له کاتی شه وره ودا (معراج) سهیری دوزه خم کرد، بینیم زورینه ی له نافرته تان بوون.

(۱۱۳) قال رسول الله ﷺ: ((لَوْ كَانَ عَلَى أَمِكَ ذَيْنٌ أَكُنْتَ قَاضِيَهُ عَنْهَا؟ قَالَ: نَعَمْ، قَالَ: فَذَيْنُ اللَّهِ أَحَقُّ أَنْ يُقْضَى)) رواه البخاري ومسلم.

واته: عبدولای کورې عباس رضي الله عنه ده گپړتسه وه، فهرمووی ته ی: پیاوړیک هاته خزمه ت پیغه مبهري خوا رضي الله عنه ووتی: نه ی پیغه مبهري خوا! دایکم مرد و پوژووی مانگیکیش قهرزاره، جا نایا بو ی بگپړمه وه؟ فهرمووی: نه گهر دایکت قهرزار بوايه نایا

بۆت ده بژارده وه؟ ووتی: به لئی. پیغه مبه ره عَلَيْهِ السَّلَام فه رموی: که واته
قهرزی خوا مافی بژارنده وهی زیاتره.

۱۱۴) قال رسول الله عَلَيْهِ السَّلَام: ((مَنْ رَزَقَهُ اللهُ امْرَأَةً صَالِحَةً فَقَدْ أَعَانَهُ
عَلَى شَطْرِ دِينِهِ، فَلْيَتَّقِ اللَّهَ فِي الشُّطْرِ الثَّانِي)) رواه الطبراني والحاكم
وقال صحيح الإسناد.

واته: هدرکه سئ خوی پدروهر دگار ژنیکی خواناسی پی به خشی، نهوا
خوی گهوره یارمه تی داوه بۆ نه وهی نیوهی ناینه که ی به ریوه
بیات، با بۆ نیوه که ی تری پاریزگاری بکا و شهرم له خوا بکا.

۱۱۵) قال رسول الله عَلَيْهِ السَّلَام: ((... وَنِسَاءٌ كَاسِيَاتٌ، عَارِيَاتٌ،
مُمِيلَاتٌ مَائِلَاتٌ، رُؤُوسُهُنَّ كَأَسْنِمَةِ الْبُخْتِ الْمَائِلَةِ، لَا يَدْخُلْنَ
الْجَنَّةَ وَلَا يَجِدْنَ رِيحَهَا، وَأَنْ رِيحَهَا لِيُوجِدَ مِنْ مَسِيرَةٍ كَذَا
وَكَذَا)) رواه مسلم.

واته: هندی ژن همن پۆشته و رووتن، به له نجه ولارن، سهریان وهک
پزیه لئی لای حوشر وایه، نهوانه ناچنه به ههشت و بۆنیشی
ناکن، به راستی بۆنی به ههشت نه وهنده و نه وهنده ده روات.

۱۱۶) قالت عائشة رضي الله عنها: وَلَا وَاللَّهِ مَا مَسَّتْ يَدُهُ عَلَيْهِ السَّلَام يَدَ
امْرَأَةٍ قَطُّ فِي الْمُبَايَعَةِ، مَا بَايَعُهُنَّ إِلَّا بِقَوْلِهِ قَدْ بَايَعْتُكَ عَلَيَّ
ذَلِكَ)) رواه البخاري.

واته: عایشه ره زای خوی له سهر بیته ده فه رموی: (والله)

پیغمبر ﷺ قوت دهستی نهداوه له دهستی هیج نافرته تیک له کاتی (بیعه) وەرگرتندا، به لکو هەر به قسه (بیعه) ی لئ وەرگرتوون، ده یفرموو: نه وهیه به لئیم پیدای له سەر نهو شته.

۱۱۷) قال رسول الله ﷺ: ((مَا مِنْ اِمْرَاةٍ تَضَعُ ثِيَابَهَا فِي غَيْرِ بَيْتِ زَوْجِهَا اِلَّا هَتَكَتِ السِّرَّ بَيْنَهَا وَبَيْنَ رِبِّهَا)) رواه الترمذي بسند صحيح.

واژه: هەر نافرته تیک پۆشاکێ خۆی جگه له مالتی میردی دابنێ و لهوێ له بهر خۆی بکاتهوه، نهوه پهردهی شهرمی له نیتوان خۆی و خوای گهرهه پچراند.

۱۱۸) قال رسول الله ﷺ: ((لَا تَبِعُوا الْمُغْنِيَاتِ وَلَا تَشْتَرُوهُنَّ وَلَا تَعْلَمُوهُنَّ وَلَا خَيْرَ فِي تِجَارَةٍ فِيهِنَّ وَكَمْتَهُنَّ حَرَامٌ، فِي مِثْلِ هَذَا أَنْزَلَتْ هَذِهِ الْآيَةُ: وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يَشْتَرِي لَهُوَ الْحَدِيثُ لِيُضِلَّ عَن سَبِيلِ اللَّهِ)) رواه الترمذي بسند صحيح.

واژه: که نیهه کی گۆرانیبیژ مه کپن و مه فروشن و فیری خوینده واریان مه کهن و بازرگانیان پیوه مه کهن، نرخیان هه رامه و له بهر نههه جۆره شته نهه نایهته هاته خوارهوه: (وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يَشْتَرِي لَهُوَ الْحَدِيثُ لِيُضِلَّ عَن سَبِيلِ اللَّهِ).

۱۱۹) عن أنس رضي الله عنه قال: رأى النبي ﷺ التِّسَاءَ وَالصَّبِيَّانَ مُقْبِلِينَ مِنَ الْعُرْسِ، فَقَامَ النَّبِيُّ ﷺ مُمْتَلًا فَقَالَ: ((اللَّهُمَّ أَلْتُمْ مِنْ أَحَبِّ النَّاسِ إِلَيَّ)) فالها ثلاث مرار. رواه البخاري.

واته: پیغمبر ﷺ چاری به کومه لیک ژن و مندال کھوت که له شاییه ک هاتبونوه، نه و بوو به پیوه و ستاو پئیانی فرموو: نپوه له خو شه ویست ترین که سن به لاهوه .. سی جار نه وهی فرموو.

۱۲۰) قال رسول الله ﷺ: ((لَا تُنْفِقُ إِمْرَأَةٌ شَيْئًا مِنْ بَيْتِ زَوْجِهَا إِلَّا بِإِذْنِ زَوْجِهَا، قِيلَ: يَا رَسُولَ اللَّهِ وَلَا الطَّعَامَ؟ قَالَ: ذَاكَ أَفْضَلُ أَمْوَالِنَا)) رواه الترمذي بسند جيد.

واته: ژن له مالی میرده که هیج شتیک به بی نیزی میرده که یه به خشیت، گوترا نهی پیغمبره ی خوا، خواردنیش نابی به خشیت؟ فرمووی: خواردن باشترین مال و سامانمانه.

۱۲۱) عن زوجة أبي اسحاق قالت: أَلْهَا دَخَلْتُ عَلَى عَائِشَةَ أُمِّ الْمُؤْمِنِينَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا وَكَانَتْ (أَيَّ امْرَأَةً أَبِي إِسْحَاقَ) شَابَّةً يُعْجِبُهَا الْجَمَالَ، فَقَالَتْ: الْمَرْأَةُ تَحِفُ جِئِنَهَا لِزَوْجِهَا؟ فَقَالَتْ عَائِشَةُ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا: أَمِيطِي عَنْكَ الْأَذَى مَا اسْتَطَعْتُ)) رواه الطبري عن أبي اسحاق، انظر فتح الباري شرح صحيح البخاري.

واته: خیزانی ابی اسحاق چووه لای دایکی نیمانداران هه زه تهی عایشه ره زاو ره همه تی خوی لی بی، که نافره تیکی زور جوان بوو، پرسیاری کرد نایا نافره ته دم و چاری بکا بو میرده که ی جائیزه؟ نه ویش فرمووی: نه گهر ده توانی نه و مووانه لاده (واته):

به تاشین، چونکه هه لکه نندن حه رامه به موو کیش یا هه ر شتیکه تر، وه نه م ده م و چاو کردنه به هیج جوریک بو نافرته تانی شوونه کردوو جائیز نییه).

۱۲۲) قال رسول الله ﷺ لأسماء: ((يَا أَسْمَاءُ إِنَّ الْمَرْأَةَ إِذَا بَلَغَتِ الْمَحِيضَ لَمْ تَصَلِحْ أَنْ يَرَى مِنْهَا إِلَّا هَذَا وَهَذَا (وَأَشَارَ إِلَى وَجْهِهِ وَكَفَّيْهِ)).)) رواه ابوداود وحديث حسن بجميع طرقه.

واته: نهی نه سما، نه گه ر نافرته بالغ بوو (واته کهوته جهیزه وه)، نهوا بوی دروست نییه هیج شوینیکه بینرئ مه گه ر نه مه وه نه مه نه بیته (بیغه مبهردا ﷺ) ناماژه ی بو ده م و چاوو و هه ردوو ده ستی کرد).

۱۲۳) قال رسول الله ﷺ: ((إِنَّ اللَّهَ وَضَعَ عَنِ الْمَسَافِرِ الصَّوْمَ وَشَطْرَ الصَّلَاةِ، وَعَنِ الْجُبْلِی وَالرُّضْعِ الصَّوْمِ)) رواه ابوداود والترمذي وابن ماجه وسنده جيد.

واته: خوی گه ووه رۆژوو گرتن و نیوه ی نوئری له سه ر سه فه ر که ر هه لگرتوه، هه ووه ها رۆژوو گرتنی له سه ر نافرته تی سه کپر و شیرده ر هه لگرتوه.

۱۲۴) عَنْ جَابِرٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: كُنَّا نَعْرَلُ عَلَى عَهْدِ رَسُولِ اللَّهِ قَبْلَ ذَلِكَ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ فَلَمْ يَنْهَانَا)) رواه مسلم.

واته: له سه رده می بیغه مبهردا ﷺ عه زلمان ده کرد (واته مه نهی

تەبىئىي، كاتىك پياو دەچوۋە لاي خىزىنى لە لوتكەي چىژوۋەرگرتن تۆۋەنكەي (نگفە) دەپشت) ۋە ئايەتى قورنانش دادەبەزى و پىغەمبەر ﷺ قەدەغەي نەكردىن كاتىك نەم ھەۋالەي پىنگەيشت. لە كۆرى ئىمامى عومەردا باسى نەم (عزل)ەيان كرد، پياويك ووتى: دەئىن نەم كارە زىندەبەچالى بچووكە (المؤدە الصغرى)، ئىمامى عدلى فەرموۋى: نەمە نابىتە زىندەبەچالى بچووك، تاۋەكو بە ھەوت قۇناغ تىنەپەرىت، تا دەبىتە كەمە قورىك، پاشان دەبىتە نوتفەيەك، پاشان دەبىتە (علقە) پاشان دەبىتە (مچغە) و پاشان دەبىتە ئىسقان و پاشان گۆشت دايدەپۆشى، ئىنجا دەبىتە دروستكراۋىكى تەۋاۋ، ئىمامى عومەر فەرموۋى: راستت فەرموو، خوا تەمەنت درىژ بگات. بەھۆى نەم بەلگەيە مەنەي تەبىنى دروستە، بە مەرجىك رازىبۈۋى ئىنى لەگەل بىت، چونكە نەۋىش مافى ھەيە لە مندال بۈۋن و چىژوۋەرگرتن. ئىمامى عومەر (عزل)ى قەدەغەكرد گەر بەبى ئىزنى ئىن بىت.

۱۲۵) قال رسول الله ﷺ: ((الْخِثَانُ سُنَّةٌ لِلرِّجَالِ، وَمَكْرَمَةٌ

لِلنِّسَاءِ)) رواه الطبراني بسند جيد.

۱۲۶) قال رسول الله ﷺ: ((الْخِثَانُ سُنَّةٌ لِلرِّجَالِ، وَمَكْرَمَةٌ

لِلنِّسَاءِ)) رواه الطبراني بسند جيد.

۱۲۶) قال رسول الله ﷺ: ((الْخِثَانُ سُنَّةٌ لِلرِّجَالِ، وَمَكْرَمَةٌ

لِلنِّسَاءِ)) رواه الطبراني بسند جيد.

الْحِمَارِ فِي وَهْدَةٍ فَسَقَطَتِ الْمَرْأَةُ فَأَغْرَضَ عَنْهَا النَّبِيُّ ﷺ
 بِوَجْهِهِ، فَقَالُوا: يَا رَسُولَ اللَّهِ، إِنَّهَا مُتَسَرِّوْلَةٌ، فَقَالَ: اللَّهُمَّ
 اغْفِرْ لِلْمُتَسَرِّوْلَاتِ مِنْ أُمَّتِي، يَا أَيُّهَا النَّاسُ، اتَّخِذُوا
 السَّرَاوِيْلَاتِ فَإِنَّهَا مِنْ أَسْتَرَ ثِيَابِكُمْ، وَحَصَّنُوا بِهَا نِسَاءَكُمْ

إِذَا خَرَجْنَا)) رواه ابن عدي والعتيلي والبخاري والبيهقي باسناد جيد.

واته: نيمامی عدلی رهزای خودای لهسهر بین، فهرموویهتی: لهلای
 پیغهمبهری خوا دانیشتبوم له بقیع له ریژیکی باراناویدا،
 نافرتهک لهسهر گویدریژیک دا کهوته ناو کهندیکی ناوهوه، جا
 نافرتهکه کهوته خوارهوه، پیغهمبهرش ﷺ پرووی وهرگیپرا،
 نهوانهی لهوی بوون گوتیان: نهی پیاهمبهری خوار ﷺ، نهم
 نافرتهه بیجامهی لهبهره، پیغهمبهر ﷺ فهرمووی: خویه
 لهگوناهی نافرتهه بیجامهلهبهرهکانی نوممتم خوش به، نهی
 خهلکینه، بیجامه بیوشن، چونکه داپوشهرترین پوشاکتانه، با
 نافرتههکانتان لهبهری بکهن گهر له مالهوه چوونه دهرهوه. (جا
 ههر نافرتهتیک دهیهوی وهبهر دوعاکهی پیغهمبهر ﷺ بکهوی با
 لهژیتر جلهکهیهوه بیجامه لهبهر بکات).

(۱۲۷) عَنْ أَسْمَاءِ بِنْتِ أَبِي بَكْرٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا قَالَتْ: جَاءَ امْرَأَةٌ إِلَى النَّبِيِّ
 ﷺ وَقَالَتْ: أَرَأَيْتَ إِحْدَانَا إِذَا أَصَابَ ثَوْبُهَا الدَّمَ مِنَ
 الْحَيْضِ كَيْفَ تَصْنَعُ؟ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: تَحْتَهُ، ثُمَّ تَقْرِصُهُ

بِالْمَاءِ ثُمَّ تَنْضَحَهُ ثُمَّ تُصَلِّي فِيهِ)) رواه البخاري وابوداود.

واژه: نه سبای کچی نه بوبه کر په زای خویان لی بې، وتوویه تی: نافرہ تیک هاته لای پیغه مبه ر ﷺ ووتی: گهر یه کیک له نیمه پو شاکه که ی به خویتی حه یزه وه بوو، چی بکات؟ پیغه مبه ری خوار ﷺ فرمووی: به یه که وه ی ده خشین پاشان به ناو شوینی خوینه که به په نجه پیدا دینن بو نه وه ی خوینه که لاجیت، پاشان ناوی پیداده که ی و نویژی پی ده که یت.

(۱۲۸) قَالَتْ عَائِشَةُ رضی اللہ عنہا: لَقَدْ كُنْتُ أَغْسِلُ أَنَا وَرَسُولُ اللَّهِ ﷺ مِنْ إِثْمٍ وَاحِدٍ، وَلَا أَزِيدُ أَنْ أَفْرَعُ عَلَى رَأْسِي ثَلَاثَ إِفْرَاطٍ)) رواه مسلم.

واژه: من و پیغه مبه ری خوار ﷺ له یه که مه نجه ل ناودا خومان شتوه و له سی جار زیاتر ناوم به خوذا نه کردوه.

(۱۲۹) عَنْ عَائِشَةَ رضی اللہ عنہا قَالَتْ: ((كَانَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ لِيُصَلِّي وَأَنَا لَمُعْتَرِضَةٌ بَيْنَ يَدَيْهِ إِعْتِرَاضَ الْجَنَازَةِ، حَتَّى إِذَا أَرَادَ أَنْ يُؤْتِرَ مَسْنِي بِرِجْلِهِ)) رواه النسائي وأحمد.

واژه: خاتو عائشه فرموویه تی: پیغه مبه ر ﷺ نویژی ده کرد و منیش له به رده می پاکشابووم وه ک پاکشانی جه نازه، گهر بیویستایه نویژی وتر بکات قاچی له قاچم ددها.

(۱۳۰) عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ رضی اللہ عنہ قَالَ: ((وَقَدْ لَنَا فِي قَصِّ الشَّوَارِبِ

وَتَقْلِيمِ الْأَظْفَارِ وَتَنْفِ الْإِبْطِ وَحَلْقِ الْعَانَةِ أَنْ لَا تُتْرَكَ أَكْثَرَ
 مِنْ أَرْبَعِينَ لَيْلَةً)) رواه مسلم.

واته: پیغمبر ﷺ کاتی بزّ داناین که له چل رۆژ زیاتر نه هیلین سمیل و نینوکمان دریژ بیت و مووی بن ههنگل و مووی بهرمان دریژ بیت، بهواتای بیانکهین (جا نه مه جگه له سمیل کورت کردنهوه، تاییهته به ههردوو ره گهزی نیر و می، واته نافرهت و پیاو).

(۱۳۱) عَنْ عَائِشَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا، أَنَّ فَاطِمَةَ بِنْتَ أَبِي حُبَيْشٍ جَاءَتْ إِلَى النَّبِيِّ ﷺ وَقَالَتْ: إِنِّي امْرَأَةٌ أَسْتَحَاضُ فَلَا أَطْهَرُ، أَفَأَدْعُ الصَّلَاةَ؟ فَقَالَ لَهَا: لَا، إِنَّمَا ذَلِكَ عِرْقٌ وَلَيْسَ بِالْحَيْضَةِ، اجْتَنِبِي الصَّلَاةَ أَيَّامَ مَحِيضِكَ، ثُمَّ اغْتَسِلِي، وَتَوَضَّئِي لِكُلِّ صَلَاةٍ، ثُمَّ صَلِّي، وَإِنْ قَطَرَ الدَّمُّ عَلَى الْحَصِيرِ)) رواه ابن ماجه بسند صحيح.

واته: خاتوو عایشه رهزای خوی له سه ر بئی بزّمان ده گیترتسهوه که فاتیمدی کچی حوبهیش هاته لای پیغمبر ﷺ و گوتی: من تووشی خوین چرکه (استحاجه) بوومه پاک نابمهوه، نایا نویتز بکه م؟ پیغمبر ﷺ بئی فرموو: به لئی، نویتز بکه، چونکه نه م خوینه خوینی ده ماره نه ک خوینی حمیز، له کاتی که له حمیزدا بیت له نویتزه کان دوور که وه و مهیکه، پاشان که پاک بوویتسهوه

خَوْتِ بَشْوٍ، جَا كَه خَوِيْنِ دَوَايِ حَهِيْزَه كَه هَات، بَو هَدِر نَوِيْزِيْكَ
دِهَسْتَنُوِيْزِ هَه لَگَرَه وَ پَاشَانِ نَوِيْزِ بَكِه، بَا لَه كَاتِي نَوِيْزَه كَه شِ خَوِيْنِ
بِيْتَه دِهَر وَ بَكِه وَيْتَه سَهَر حَه سِيْرِي نَوِيْزَه كَه (يَا بَهْرَمَالِي نَوِيْزِ).

۱۳۲) قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ : ((لَا تُؤَمَّمُ امْرَأَةٌ رَجُلًا)) رواه ابن ماجه
بِسند صحيح.

واته: نَافَرَه تِ بُوِي جَانِيْزِ نِيْه بِيْتَه نِيْمَامِ بَو مِيْرَدَه كَهِي (بِه لَامِ
نَه گَهَر نَافَرَه تَه كَه شَارَه زَاتِر وَ زَانَاتِر بَو لَه مِيْرَدَه كَهِي، نَه وَه
دِرُوسْتَه بِيْتَه نِيْمَامِ بَو مِيْرَدَه كَهِي، چُونَكِه پِيْغَه مَبَهْرِ ﷺ (اِم
وَ رَقَه كِچِي نَوفَل) يِ رَاسپَارِدِ وَ فَهْرْمَانِي پِيْ كَرْدِ كَه بِيْتَه نِيْمَامِ
بَو مِيْرَدَه كَهِي. (المفصل في أحكام المرأة/ ج ۱ ص ۲۵۲).

۱۳۳) قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ : ((إِذَا دَعَا الرَّجُلُ امْرَأَتَهُ فَأَبْتَأَنَّ أَنْ
تُجِيءَ لَعْنَتُهَا الْمَلَائِكَةُ حَتَّى تُصْبِحَ)) رواه البخاري.

واته: هَدِر كَاتِيْكَ پِيَاوِيْكَ دَاوَايِ جَوُوْتِ بَوُوْنِ لَه خِيْزَانَه كَهِي بَكَاتِ وَ
نَافَرَه تَه كَه شِ قَه دَه غَهِي بَكَاتِ لَه جَوُوْتِ بَوُوْنِ، نَه وَ تَا بَه يَانِي
دِه كَاتَه وَه فَرِيْشْتَه كَانِ لَه عَنَه تِي (نَه فَرِيْنِ) لِيْ دَه كَهْنِ.

۱۳۴) قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ : ((مَنْ لَبَسَ ثَوْبًا شَهْرَةَ أَلْبَسَهُ اللَّهُ يَوْمَ
الْقِيَامَةِ ثَوْبًا مِثْلَهُ ، ثُمَّ يَلْهَبُ فِيهِ النَّارَ)) رواه أبو داود وابن ماجه ،
صحيح الجامع ۲۵۲۶.

واته: هَدِر كَه سِيْكَ جَلِ وَ بَهْر گِيْكَ لَه بَهْرِ بَكَاتِ بَو نَه وَهِي پِيْتَه وَه

بدرچاو بیت و نازو فیزی پی لی بدات، نهوا خوی پوره دگار له
 رژی دوایدا، بدرگیکی وهک نهوی لهبر دهکات و دوایش گلپه
 دهگریت و گری لی هله دستیت لهناو ناگردا (نهمه ناگاداری نهو
 نافره تانه دهکاتمه وهکوا زور جور حجاب لهبر دهکات تا
 تکبر بهسمر خوشکانیان لی بدن).

(۱۳۵) قال رسول الله ﷺ : ((لَا تَتَّبِعُ النَّظْرَةَ النَّظْرَةَ فَإِنَّ لَكَ
 الْأُولَىٰ وَلَيْسَتْ لَكَ الْآخِرَىٰ)) صحیح رواه الترمذی رقم ۲۲۲۹.

واته: تهماشا مهکه بهشون یهکدا و دوویاره ی مهکه ره وه، یهکه مجار
 قهیناکا، بهلام دووهم جار بۆت نییه و به گوناها بۆت ده نوسریت.
 (۱۳۶) عن عائشة رَضِيَ اللهُ عَنْهَا قَالَتْ: كَانَ رَسُولُ اللهِ ﷺ لَا يَتَوَضَّأُ بَعْدَ
 الْغَسْلِ. صححه الالباني.

واته: پیغه مبهه ر ﷺ له دوا ی خۆشوشتن دا دهستنوژی هله نه ده گرت.
 (۱۳۷) قَالَ رَسُولُ اللهِ ﷺ : ((إِذَا صَلَّتِ الْمَرْأَةُ خَمْسَهَا وَصَامَتْ
 شَهْرَهَا وَحَفِظَتْ فَرْجَهَا وَأَطَاعَتْ زَوْجَهَا دَخَلَتْ الْجَنَّةَ)) رواه
 الطبراني بسند جيد.

واته: نه گهر نافرهت پینج نویژه فرهزه که ی به تهواوی جی به جی کرد و
 مانگی ره مه زان به رژی بوو و، داوینی پاراست و گویریایه لی
 میرده که ی کرد، پیی ده وتریت له کام ده رگای به هه شته وه
 ناره زوت هیه برۆ بۆ ژووره وه.

۱۳۸) قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: ((إِنَّ الرَّجُلَ إِذَا نَظَرَ إِلَى امْرَأَتِهِ وَنَظَرَتْ إِلَيْهِ نَظَرَ اللَّهِ إِلَيْهَا نَظَرَ الرَّحْمَةِ، فَإِذَا أَخَذَ بِكَفِّهَا تَسَاقَطَتْ ذُنُوبُهَا مِنْ خِلَالِ أَصَابِعِهَا)) رواه السيوطي وصححه.

واته: به راستی کاتیک پیار سهیری نافرته ته که ی ده کا به سوژ و خو شه ویستی و نافرته ته که ش به هه مان شیوه سهیری پیاره که ی بکاته وه (واته یارمته ی دانسی یه کتر و جوانترین شیوه ی قسه هه لبراردن و بانگی یه کتر کردن به ریژ و خو شه ویستی ده بیته هوی به هیز کردن ی نارامگاکه)، نه وه گونا هه کانیا ن له نیوان به نجه کانیا نه وه هه لده وه ریث.

۱۳۹) قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: ((دِينَارٌ أَنْفَقْتُهُ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَدِينَارٌ أَنْفَقْتُهُ فِي رَقِيَّةٍ وَدِينَارٌ تَصَدَّقْتَ بِهِ عَلَى مِسْكِينٍ وَدِينَارٌ أَنْفَقْتُهُ عَلَى أَهْلِكَ، أَغْظَمَهَا أَجْرًا الَّذِي أَنْفَقْتُهُ عَلَى أَهْلِكَ)) رواه مسلم عن أبي هريرة رضي الله عنه.

واته: نه وه دیناره ی له ریخی خوادا به خشیوته وه، نه وه دیناره ی له نازاد کردن ی به نده یه ک خه رجت کردو وه، نه وه دیناره ی به خیر داوته به هه ژاریک و، نه وه دیناره ی بو خیزانت خه رجت کردو وه، له هه موویان پاداشتی زیاتر نه وه یه که بو خیزانت خه رج کردو وه.

۱۴۰) قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: ((إِنَّ مِنْ أَكْمَلِ الْمُؤْمِنِينَ إِيمَانًا أَحْسَنَهُمْ خُلُقًا وَأَلْطَفَهُمْ بِأَهْلِهِ)) رواه الترمذي والنسائي بسند جيد.

واته: تیروته و اوترین باوه ردار نهوه یانه که له هه موویان زیاتر

ره وستی جوانتره و له هه موویان زیاتر له گه ل خیزانیدا نهرمه.

(۱۴۱) قال رسول الله ﷺ: ((رَحِمَ اللَّهُ رَجُلًا قَامَ مِنَ اللَّيْلِ فَصَلَّى

وَأَيَّظَ امْرَأَتَهُ فَصَلَّتْ فَإِنْ أَبَتْ نَضَحَ فِي وَجْهِهَا الْمَاءَ، رَحِمَ

اللَّهُ امْرَأَةً قَامَتْ مِنَ اللَّيْلِ فَصَلَّتْ وَأَيَّظَتْ زَوْجَهَا فَإِنْ أَبِي

نَضَحَتْ فِي وَجْهِهِ الْمَاءَ)) رواه أحمد والنسائي وابوداود باسناد صحيح.

واته: ره همتی خوا له و پیاوه بێ که شه و هه لده ستی نوێژ ده کات و

خیزانه کهیشی به خه بهر دینسی و نهویش نوێژ ده کات، نه گهر

هه لنه ده ستا نهوا ناو بپرژینیت به ده م و چاویدا (واته زۆر به

نهرمی نه بیته هۆی نازاوه)، ره همتی خوا له و ئافره تهی بێ که

شه و هه لده ستی و نوێژ ده کا و میرده کهی به خه بهر دینسی نهویش

نوێژ ده کات، نه گهر هه لنه ده ستا ناو بپرژینیت به ده م و چاویدا.

(۱۴۲) قال رسول الله ﷺ: ((إِذَا تَزَوَّجَ الْعَبْدُ فَقَدْ اسْتَكْمَلَ نِصْفَ

دِينِهِ، فَلْيَتَّقِ اللَّهَ فِي النِّصْفِ الْآخَرَ)) رواه البيهقي بسند حسن.

واته: گهر بهندهی خوا ژن بهینتی یان شوو بکات، نهوا نیوهی تیمان

و دینه کهی تهوا و کردووه، با بو نیوه کهی تر که ماویه تهی له خوا

بترسی و خۆی پارێزکات له گوناھ و تاوان.

(۱۴۳) قال رسول الله ﷺ: ((إِذَا خَطَبَ أَحَدُكُمْ امْرَأَةً فَلَا جُنَاحَ

عَلَيْهِ أَنْ يَنْظُرَ إِلَيْهَا إِذَا كَانَ، إِذَا يَنْظُرُ إِلَيْهَا لِحَاطَتِهَا، وَإِنْ

كَانَتْ لَا تَعْلَمُ)) رواه الطحاوي وأحمد بسند صحيح.

واته: گدر یه کینک له نیوه نافر هتیکه داخوازی کرد، گوناھی ناگا گدر ته ماشای نهو نافر ته بکات، چونکه ته ماشا کرده کدی بو داخوازیه، جا کچه کوش پیی نه زانی و ناگای لی نه بن.

۱۴۴) قال رسول الله ﷺ: ((إِذَا أَلْقَى اللَّهُ فِي قَلْبِ امْرِئٍ خِطْبَةً
إِمْرَأَةً فَلَا بَأْسَ أَنْ يَنْظُرَ إِلَيْهَا)) رواه ابن ماجه والطحاوي وأحمد باسناد

صحيح

واته: نه گدر نافر هتیکه که وته دلی پیاوتیک بو داخوازی کردنی، چی تیا نیه نه گدر ته ماشای بکات.

۱۴۵) قال رسول الله ﷺ: ((إِنْ مِنْ يَمَنِ الْمَرْأَةِ تَيْسِيرُ خِطْبَتِهَا
وَتَيْسِيرُ صِدَاقِهَا وَتَيْسِيرُ رَحْمَتِهَا)) رواه أحمد والنسائي باسناد حسن.

واته: له خیر و بهره که ته نافر ته نه وهیه که خوازینیه کدی ناسان بکری و ماره ییه کدی سوک و ناسان بی و زور نه بن.

۱۴۶) قال رسول الله ﷺ: ((أَلَا لَا تَغَالُوا صَدَقَةَ النِّسَاءِ، فَإِنَّهَا لَوْ
كَانَتْ مَكْرَمَةً فِي الدُّنْيَا أَوْ تَقْوَى عِنْدَ اللَّهِ لَكَانَ أَوْلَاكُمْ بِهَا
نَبِيُّ اللَّهِ ﷺ! مَا عَلِمْتُ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ نَكَحَ شَيْئًا مِنْ نِسَائِهِ
وَلَا أَلْكَحَ شَيْئًا مِنْ بَنَاتِهِ عَلَى أَكْثَرِ مِنْ ثِنْتَيْ عَشْرَةَ أُوقِيَةً))

رواه أحمد والترمذي والنسائي باسناد صحيح.

واته: نه کهن ماره یی نافر هتات زور بکهن!! چونکه گدر له دونیادا

ماره‌یی زور جیگه‌ی ریز و چاکی و ته‌قوای خوا بوایه، شه‌وا پیغه‌مبهر ﷺ له هه‌موانتان شایسته‌تر بوو بۆ زۆردانی ماره‌یی، پیغه‌مبهر ﷺ بۆ ماره‌یی خیزانه‌کانی له دوازه ئوقیه زیاتری نه‌داوه، هه‌روه‌ها بۆ کچه‌کانیشی به‌هه‌مان شتوه.

(نه‌و چیرۆکه‌ی باسی ژنه‌که ده‌کات وه‌لامی نیمامی عومهری دایه‌وه به‌ نایه‌تی (و آیتیم إحداهن قنطاراً) که نیمامی عومهر داوای کرد ماره‌یی ژن زور داوا نه‌کری، راست نییه له دوو لایه‌ن:

۱- گیرانه‌وه‌که پچرانی تیدایه.

۲- هه‌ندیکه‌ی تریش لاواز (ضعیف)ن به‌هۆی مجالدى كورى سعید یان قه‌یسی كورى ره‌بیع، هه‌ردو‌کیشیان ابن حجر العسقلانی به‌ زه‌عیفی داناون.

۱۴۷) قال رسول الله ﷺ: ((أَحَقُّ الشُّرُوطِ أَنْ تَوَفَّوْا بِهِ مَا اسْتَخَلَلْتُمْ بِهِ مِنَ الْفُرُوجِ)) رواه البخاري ومسلم.

واته: مه‌رج ترین مه‌رج که وه‌فای بکری نه‌وه‌یه که به‌هۆیه‌وه داوینی هاوسه‌ری پین هه‌لال کراوه.

۱۴۸) قال رسول الله ﷺ: ((فَصَلُّ مَا بَيْنَ الْحَلَالِ وَالْحَرَامِ الصَّوْتُ وَالذَّفُّ)) رواه النسائي والترمذي وابن ماجه باسناد صحيح.

واته: جیاوازی نیتوان نیکاحی هه‌لال و هه‌رام ناشکرا کردنیه‌تی له ده‌ف و گۆرانی.

١٤٩) لَعَنَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ الْوَأْشِمَاتِ وَالْمُسْتَوْشِمَاتِ وَالنَّمِصَاتِ وَالْمُتَمَمِّصَاتِ وَالْمُتَفَلِّجَاتِ لِلْخُسْنِ الْمَغِيرَاتِ خَلْقِ اللَّهِ)) رواه البخاري ومسلم.

واژه: پیغمبر ﷺ نفره‌تی لهو نافرته‌تانه کردووه که ده‌ست و چنناگه و سه‌ری لوتیان به‌ده‌رزی ده‌کوتن، نفره‌ته‌ک‌ش هه‌ردوو که‌س ده‌گریتته‌وه نه‌وه‌ی داوای ده‌کات و نه‌وه‌یش که وه‌ک پیشه به‌کاری دینتی، وه نفره‌ت لهو که‌سانه‌ش بی که برؤ باریک ده‌که‌نه‌وه (مه‌گه‌ر نه‌وه‌ی شووی کردبی بؤ می‌رده‌که‌ی باریکی بکاته‌وه که له پیشه‌وه باسما‌ن کرد)، وه نه‌وانه‌ی برؤیان بؤ باریک ده‌کریتته‌وه، هه‌روه‌ها نفره‌تی لهو که‌سانه کردووه که که‌لین و بزشایی له ددانه‌کانیان دروست ده‌که‌ن بؤ جوانی که نه‌مه‌ش ده‌بیته هؤی گۆرینی دروست‌کراوی خوا.

١٥٠) قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: ((طَيْبُ الرَّجَالِ مَا ظَهَرَ رِيحُهُ وَخَفِيَ لَوْنُهُ، وَطَيْبُ النِّسَاءِ مَا ظَهَرَ لَوْنُهُ وَخَفِيَ رِيحُهُ)) رواه الترمذي والنسائي بسند صحيح.

واژه: بزنی پیاوان نه‌وه‌یه که بزن بکری و ره‌نگه‌که‌ی بشارد‌ریتته‌وه، بزغۆشی نافرته‌تانی‌ش نه‌وه‌یه که ره‌نگه‌که‌ی به‌ده‌ر بکه‌وی و بزنی نه‌کری.

١٥١) قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: ((إِذَا تَزَوَّجَ أَحَدُكُمْ امْرَأَةً فَلْيَأْخُذْ

بِنَاصِيَّتِهَا (أَيِّ بِمَقْدَمِ رَأْسِهَا) وَيَسْمُ اللَّهُ عِزُّ وَجَلَّ وَلِيَدْعُ
بِالْبَرَكَةِ وَلْيَقُلْ اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ مِنْ خَيْرِهَا وَخَيْرِ مَا جَبَلَتْهَا
عَلَيْهِ وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّهَا وَشَرِّ مَا جَبَلَتْهَا عَلَيْهِ)) رواه ابوداود

بسند حسن.

واژه: گهر که سیك له نیتوه ژنی هیناو گواستیه وه، با پیشه وهی سهری
(نیوچاوان) ی بگری و ناوی خوا بهینتی و بلی (بسم الله) و با
دوعای خیر و بهره که تی بو بکات و بلی: خویه من داوای خیر و
خوشی نهو ژن هینانته لی ده کم و داوای چاکه و خیری
خوره وشت و رهفتاری نهو نافرتهت لی ده کم. خویه پهنا ده گرم
به تو له خرابی نهو نافرتهت و خرابی خوره وشت و رهفتاری.

(۱۵۲) قال رسول الله ﷺ: ((لَا يَفْرَكُ مُؤْمِنٌ مُؤْمِنَةً! إِنْ كَرِهَ مِنْهَا
خُلُقًا رَضِيَ مِنْهَا الْآخَرُ.)) رواه مسلم وغيره.

واژه: پیاوی پروادار با رق و کینهی بهرامبر به نافرتهتی پروادار
نه بیت! گهر له ره وشتیکی نارازی بی و شتیکی پی ناخوش بی،
نهوه ره وشتیکی تری به دله و رازی ده کات.

(۱۵۳) أَوْلَمَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ إِذْ بَنَى بَرِئَةَ فَأَشْبَعَ الْمُسْلِمِينَ خُبْرًا
وَلَحْمًا، ثُمَّ خَرَجَ إِلَى أُمَّهَاتِ الْمُؤْمِنِينَ فَسَلَّمَ عَلَيْهِنَّ وَدَعَا
لَهُنَّ وَسَلَّمْنَ عَلَيْهِ وَدَعَوْنَ لَهُ، فَكَانَ يَفْعَلُ ذَلِكَ صَبِيحَتِ

بنائه)) صحیح رواه النسائي.

واته: لهو کاته‌ی پیغه‌مبهر ﷺ زهینه‌بی گواسته‌وه، ده‌عوه‌تی موسلمانانی کرد، که چی‌شته‌که نان و گوشت بوو، جا موسلمانانی تیر نان و گوشت کرد، که به‌یانی داهات چووه لای خیزانه‌کانی تری و سه‌لامی لی کردن و دوعای بو کردن، نه‌وانیش سه‌لامیان لی کرد و دوعای به‌خیریان بو کرد.

(۱۵۴) قال رسول الله ﷺ: ((غُسْلُ الْجُمُعَةِ وَاجِبٌ عَلَى كُلِّ مُحْتَلِمٍ، وَالسَّوَاكُ وَأَنْ يَمَسَّ الطِّيبَ مَا بَقَدَرَ عَلَيْهِ)) رواه البخاري ومسلم.

واته: خۆشتن له رۆژی هه‌ینی له‌سه‌ر هه‌موو که‌سیک که با‌لغ بووبی و نیحتلامی بووبی پتویسته، هه‌روه‌ها سیواک کردن و بو‌ن خۆش کردن به‌گویره‌ی توانا.

(۱۵۵) عَنْ عَائِشَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا قَالَتْ: ((إِنَّ النَّبِيَّ ﷺ كَانَ يُقْبِلُهَا وَهُوَ صَائِمٌ وَيَمْسُ لِسَانَهَا)) رواه احمد وابوداود والبيهقي بانسناد حسن.

واته: پیغه‌مبهری خوار ﷺ به‌رۆژوو بووه و خاتوو عانیشه‌ی ماچ کردوو و زمانی مژتوووه.

(۱۵۶) عَنْ عَائِشَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا قَالَتْ: كُنْتُ أَعْتَسِلُ أَنَا وَرَسُولُ اللَّهِ ﷺ مِنْ إِبْنَاءِ بَنِي وَبَيْنَهُ، تَخْتَلِفُ أَيْدِينَا عَلَيْهِ! فَيَبَادِرُنِي حَتَّى أَقُولُ دَعْ لِي دَعْ لِي قَالَتْ وَهُمَا جُنْبَانِ)) رواه الجماعة إلا البخاري.

واته: من و پیغه‌مبهر ﷺ له‌شمان گران بووبن و پیکه‌وه خۆمان

ده شوشت له يهك مه نجهل دا، جا ههردوو کمان ده ستمان نه برد
 بو تاوه که و پيغه مبهري عليه السلام زوتر و له پيش من ده ستي بو تاوه که
 ده برد بو نه وهی تاوه که به خویدا بکات و منيش پيم نهوت بو
 منيش لی گهري بو منيش لی گهري، تا تاوه که به خوتم
 دابکم.

(۱۵۷) عَنْ الْحَسَنِ أَنَّ عُقَيْلَ بْنَ أَبِي طَالِبٍ رضي الله عنه ، أَنَّهُ تَزَوَّجَ امْرَأَةً ،
 فَدَخَلَ عَلَيْهِ الْقَوْمُ فَقَالُوا: بِالرِّفَاءِ وَالْبَيْنِ ، فَقَالَ: لَا تَفْعَلُوا
 ذَلِكَ! فَإِنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم نَهَى عَنْ ذَلِكَ.)) رواد النساني وغيره
 باسناد صحيح.

واته: له حهسنى كورپى عقيلى كورپى نه بوتاليبه وه، كه وا ژنيكى
 ماره بر كردووه، جا قه ومه كه هاتوونه ته لاي و گوتويانه:
 به هيواي بهيه كه وه گونجان و نانه وهى كور (واته خودا كورپ
 بداتى)، نه ويش گوتى: نه وه مه لين، چونكه پيغه مبهري خوا
 نه هى له مه كردووه.

(۱۵۸) عَنْ أُمِّ كَلْثُومٍ بِنْتِ عُقْبَةَ قَالَتْ: مَا سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم
 رَخَّصَ فِي شَيْءٍ مِنْ الْكُذِبِ إِلَّا فِي ثَلَاثٍ: الرَّجُلُ يَقُولُ
 الْقَوْلَ يُرِيدُ بِهِ الْإِصْلَاحَ، وَالرَّجُلُ يَقُولُ الْقَوْلَ فِي الْحَرْبِ،
 وَالرَّجُلُ يُحَدِّثُ امْرَأَتَهُ وَالْمَرْأَةُ تَحَدِّثُ زَوْجَهَا)) رواد مسلم.

واته: گويم له پيغه مبهري خوا نه بووه له هيج شتيك ريگه به درو

بدات نه گهر له سڼ کات نه بڼې: پياو قسه يه که ده کات به
مه به ستي نېصلاحي نيوان دوو که س، له کاتي جهنگدا، کاتي
پياو قسه يه که بڼ خيزانه که ي ده کات و، ژنيش قسه يه که بڼ
ميرده که ي ده کات.

۱۵۹) قال رسول الله ﷺ: ((إِنِّي لَا أَصَافِحُ النِّسَاءُ)) رواه احمد في
المسند بسند صحيح.

واټه: من ته وڼه له گهل نافرته تان ناکه م.

۱۶۰) قال رسول الله ﷺ: ((وَلَا تَغَشَّشْنَ أَزْوَاجَكُنَّ))، فَقَالَ
امْرَأَةٌ: مَا غَشُّ أَزْوَاجِنَا؟ فَقَالَ: ((تَأْخُذُ مَالَهُ فَتَحَابِي بِهِ
غیره)) رواه احمد بسند صحيح.

واټه: ښځې له پياوه کانتان مه که ن، نافرته تیکه فرموی: ښځې له
میرده کانتان ناکه مین، پیغه مبه رﷺ فرموی: ماله که ی ده به ی
به کیکی تر ت خوش ده ویت.

۱۶۱) قال رسول الله ﷺ: ((أَلَا أَخْبِرُكُمْ بِخَيْرِ نِسَائِكُمْ فِي الْجَنَّةِ؟
قُلْنَا: بَلَى يَا رَسُولَ اللَّهِ، قَالَ: كُلُّ وُدٍّ وُدٍّ، إِذَا غَضِبَ
زَوْجُهَا قَالَتْ: هَذِهِ يَدِي فِي يَدِكَ، لَا أَكْتَحِلُ بِعَمَضٍ حَتَّى
تَرْضَى)) رواه الطبراني (حديث صحيح)

واټه: پښتان پرابگه يه نم با شترين نافرته تان له به هه شتدا کي يه؟
گوتمان: به لڼ نه ی پیغه مبه ری خوا! فرموی: هه مو نافرته تیکي

که مه‌حبوب بیټ و مندالی بیټ، گهر میړده‌که‌ی توره بوو بلن: نه‌وه ده‌ستم له ده‌ستدایه، کل له چاوم ناکم به نو‌قاوی (واته ناخوم) هه‌تا وه‌کو رازی نه‌بیټ.

۱۶۲) قال رسول الله ﷺ: ((مَا اسْتَفَادَ الْمُؤْمِنُ بَعْدَ تَقْوَى اللَّهِ خَيْرًا لَهُ مِنْ زَوْجَةٍ صَالِحَةٍ إِلَّا أَمْرًا أَطَاعَهُ وَإِنْ نَظَرَ إِلَيْهَا سِرَّتَهُ وَإِنْ أَقْسَمَ عَلَيْهَا أَبْرَثَهُ وَإِنْ غَابَ عَنْهَا حَفَظَتْهُ فِي نَفْسِهَا وَمَالِهِ)) رواه البخاري.

واټه: مرؤښی برودار له‌پاش ترسان له‌خوا، هیچ خیرتکی وه‌ک هاوسه‌ریکی چاک به‌ده‌ست نه‌هیتاوه، گهر فه‌رمانی پیکرد گوټ‌رایه‌لی ده‌کات، گهر ته‌ماشای کرد دلی خوش ده‌کات، وه‌کاتۍ سویندنی لی خوار له سویند خواردندا نه‌یخت

۱۶۳) قال رسول الله ﷺ: ((عَلَيْكُمْ بِشَوَائِبِ النِّسَاءِ، فَإِنَّهُنَّ أَطْيَبُ أَفْوَاهِهَا وَأَلْتَفُ أَرْحَامِهَا وَأَسْخَنُ إِقْبَالِهَا)) رواه الشيرازي في

اللقاب وصحة الألباني في صحيح الجامع الصغير.

واټه: نافره‌تانی گه‌نج بکه‌نه هاوسه‌ری خوتان، چونکه زمان شیرین و مندالیان زور ده‌بۍ و به‌گه‌رمی دینه پيشوازی.

۱۶۴) قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: ((لَا يَنْظُرُ اللَّهُ تَبَارَكَ وَتَعَالَى إِلَى امْرَأَةٍ لَا تَشْكُرُ لِرِزْقِهَا وَهِيَ لَا تَسْتَعْفِي عَنْهُ)) رواه النسائي والبيهقي بسند جيد.

واټه: خوی په‌روه‌دگار ته‌ماشای نه‌و نافره‌ته ناکا که سوپاسی

پیاوه که می خوی نه کات.

۱۶۵) قِيلَ يَا رَسُولَ اللَّهِ ﷺ، مَا شَوْمُ الْمَرْأَةِ؟ قَالَ: عُقْمٌ رَحِمِهَا

وَسَوْءٌ خُلُقِهَا.)) رواه الطبرانی بسند حسن.

واته: پرسیار کرا له پیغه مبه ر ﷺ: شومی و نه گبه تی نافره ت

چییه؟ فهرمووی: نافره ته که مندالی نه بی و کرداری خراب بی و

به خرابی ره فتار بکا.

۱۶۶) قال رسول الله ﷺ: ((أَيُّمَا امْرَأَةٍ سَأَلْتَ زَوْجَهَا الطَّلَاقَ فِي

غَيْرِ مَا بَأَسَ فَحَرَامٌ عَلَيْهَا رَائِحَةُ الْجَنَّةِ)) رواه احمد والترمذي باسناد

صحيح.

واته: هدر نافره تیک داوای ته لاق له میرده که می بکات به بی هیچ

هویه کی حدقدار، نهوا بونی به ههشتی له سه ر حرامه (واته

ناچیته به ههشت).

۱۶۷) قال رسول الله ﷺ: ((لَا تُؤْذِي امْرَأَةً زَوْجَهَا فِي الدُّنْيَا، إِلَّا

قَالَتْ زَوْجَتَهُ مِنَ الْحُورِ الْعِينِ: لَا تُؤْذِيهِ قَاتِلَكَ اللَّهُ! فَإِنَّمَا هُوَ

عِنْدَكَ دَخِيلٌ يُوشِكُ أَنْ يُفَارِقَكَ إِلَيْنَا)) حديث حسن رواه الترمذي.

واته: لهو کاته می ژن نازاری میرده که می ده دات له دنیا دا، نهوا حوری

به ههشت که بو نهو پیاوه دانراوه و هاوسه ریه تی ده لی: خوا

بتکوژی! نازاری نه دهی! نه م پیاوه لای تو میوانه و هینده ی

نه ماوه لای تو به جی بهی لی و بیته لای نیتمه.

۱۶۸) قال رسول الله ﷺ: ((مَنْ اسْتَيْقَظَ مِنَ اللَّيْلِ وَأَيَقَظَ امْرَأَتَهُ فَصَلَايَا رَكَعَتَيْنِ جَمِيعاً كَتَبَ مِنْ الدَّارِ الْكَرِيمَةِ اللهُ كَثِيراً وَالذَّاكِرَاتِ)) رواه ابوداود والنسائي والبيهقي (حديث حسن).

واژه: گهر پیاو به شهو ژنه که ی له خه و هه لبستی نی و هه ردوکیان پیکه وه دوو رکات نوژیان کرد، شهوا شهو شهوه لهو که سانه داده نرین که یادی خوا زور ده کن.

۱۶۹) قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: ((يَكُونُ فِي آخِرِ أُمَّتِي رَجَالٌ يَرْكَبُونَ عَلَى السُّرُجِ كَأَشْبَاهِ الرِّجَالِ يَنْزِلُونَ عَلَى أَبْوَابِ الْمَسَاجِدِ، نِسَاءُهُمْ كَأَسْيَابِ عَارِيَاتٍ عَلَى رُءُوسِهِنَّ كَأَسْنِمَةِ الْبُخْتِ الْعَجَافِ، أَلْعَنُوهُنَّ فَإِنَّهُنَّ مَلْعُونَاتٌ)) رواه أحمد وابن حبان والحاكم (حديث صحيح).

واژه: له کوزایی نومعه ته که م پیاوانیک پهیدا ده بن سواری جوړه سواریه که ده بن (واژه نوژمبیل) که له بهر ده رگای مزگه و ته که ان داده به زن، نافرته که انیشیان پوشته ن و پوتیشن، قریان توپه له ده کن وه که به رزایی پشتی حوشتی لاواز، نیوه له عنته لهو نافرته انه بکن، چونکه نه وانه بهر له عنته که وتوون.

۱۷۰) قال رسول الله ﷺ: ((نِعْمَ النِّسَاءُ نِسَاءُ الْأَنْصَارِ لَمْ يَمْنَعْنَهُنَّ الْحَيَاءُ أَنْ يَتَفَقَّهْنَ فِي الدِّينِ)) رواه البخاري.

واژه: باشتین نافرته نافرته نه نصاریه کانن، شهرم کردنیان نه بوته

هوی نه‌وی له نایین شاره‌زا نه‌بن.

(۱۷۱) قَالَتْ هِنْدُ امْرَأَةٌ أَبِي سُفْيَانَ: يَا رَسُولَ اللَّهِ، إِنَّ أَبَا سُفْيَانَ رَجُلٌ شَحِيحٌ وَلَيْسَ يُعْطِينِي مَا يَكْفِينِي وَوَلَدِي إِلَّا مَا أَخَذْتُ مِنْهُ وَهُوَ لَا يَغْلَمُ. فَقَالَ: ((خُذِي مَا يَكْفِيكَ وَوَلَدَكَ بِالْمَعْرُوفِ)) رواه البخاري وغيره.

واته: هندی خیزانی نه‌بوسوفیان گوتی: نه‌ی پیغه‌مبه‌ری خوار ﷺ! نه‌بوسوفیان پیاویکی ره‌زیله و نه‌وه‌نده‌م ناداتی که به‌شی خۆم و منداله‌کم بکات، تنها نه‌وه نه‌بی بۆ مه‌سره‌فی ماله‌وه به‌بی ناگاداری نه‌و پاره‌ی لی ده‌بهم. پیغه‌مبه‌ر ﷺ فه‌رمووی: نه‌وه‌نده‌ی به‌شی خۆت و منداله‌که‌ت ده‌کات پاره‌ی لی به، به‌لام به‌ی پیویست بی و بۆ مه‌سره‌فی ماله‌وه بی، واته: زیاده‌ره‌وی تیدا نه‌بی له بردنی پاره‌ی بۆ شتی بی سوودو بی که‌لک.

(۱۷۲) إِنَّ امْرَأَةً كَانَتْ تَخْتِنُ النِّسَاءَ فِي الْمَدِينَةِ، فَقَالَ لَهَا رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: لَا تَنْهَكِي!! فَإِنَّ ذَلِكَ أَحْظَى لِلْمَرْأَةِ وَأَحَبُّ لِلْبَعْلِ)) رواه ابوداود وسنده صحيح.

واته: له‌شاری مه‌دینه‌دا نافرته‌تیک هه‌بوو خه‌ته‌نه‌ی نافرته‌تانی ده‌کرد، جا پیغه‌مبه‌ر ﷺ پیی فه‌رموو: له‌خه‌ته‌نه‌کردندا ناگادار به‌زۆری مه‌بره، چونکه (بفر) باشترین خۆشی و چیژ وه‌رگری نافرته‌ته‌و، بۆ پیاویش (واته‌مێرد) خۆشتر و باشتره.

بظر: نهو پارچه گۆشتهیه که به سه‌رووی ناوه‌وی فەرجه نافرته‌وه‌یه، نه‌رکی بریتیه له خۆشی و چیژ وهرگرتن له‌لای نافرته.

(۱۷۳) قال رسول الله ﷺ: ((مَا تَرَكْتُ بَعْدِي فِتْنَةً أَضُرُّ عَلَى الرَّجَالِ مِنَ النِّسَاءِ)) رواه البخاري ومسلم.

واته: له‌دوای خۆم هیچ تاقیکردنه‌وه‌یه‌ک و هه‌ک تاقیکردنه‌وه‌ی نافرته‌تان بۆ سه‌ر پیاوایم به‌جێ نه‌هێشتوه، که ناوا کاریگه‌ر بێ.

(۱۷۴) قال رسول الله ﷺ: ((لَوْ لَا حَوَاءُ، لَمْ تَخُنْ أُنثَى عَلَى زَوْجِهَا الدَّهْرَ)) رواه مسلم.

واته: گه‌ر دایکه‌که‌ه‌وا نه‌بووایه، به‌دریژی رۆژگار هیچ نافرته‌تێک خیانه‌تی له‌مێرده‌که‌ی نه‌ده‌کرد.

(۱۷۵) قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: ((أَكْثَرُ مَا يَدْخُلُ النَّاسُ الْجَنَّةَ تَقْوَى اللَّهِ وَحُسْنُ الْخُلُقِ، وَأَكْثَرُ مَا يَدْخُلُ النَّارَ الْفَمَّ وَالْفَرْجَ)) حديث حسن رواه الترمذي.

واته: نه‌وه‌ی که به‌زۆری خه‌لک ده‌باته‌ نێو به‌هه‌شته‌وه له‌خواترسان و په‌وشت باشیه، زۆریه‌ی نه‌وه‌ش که خه‌لکی ده‌باته‌ نێو ناگری دۆزه‌خه‌وه زمان و داوینه.

(۱۷۶) قال رسول الله ﷺ: ((إِثْنَانِ يَدْخُلَانِ الْجَنَّةَ: مَنْ حَفِظَ مَا بَيْنَ لِحْيَتَيْهِ وَرِجْلَيْهِ دَخَلَ الْجَنَّةَ.)) حديث صحيح رواه الحارثي.

واته: دوو شت همدن دهنه مایه‌ی چوونه بهه‌شت: هدر که‌سی زمان و داوینی له گونا و تاوان پیاریزی، ده‌چیته بهه‌شته‌وه.

(۱۷۷) قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: ((لَا يَحِلُّ لِامْرَأَةٍ تُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ أَنْ تُسَافِرَ سَفْرًا يَكُونُ ثَلَاثَةَ أَيَّامٍ فَصَاعِدًا إِلَّا وَمَعَهَا أَبُوهَا أَوْ ابْنُهَا أَوْ زَوْجُهَا أَوْ أَخُوهَا أَوْ ذُو مَحْرَمٍ)) رواه البخاري ومسلم.

واته: نافره‌تیک که بروای به خوی گوره‌و رۆژی دوابی هدیسه، بۆی جه‌لال نییه سه‌فه‌ر بۆ شویتیک بکات که ماوه‌که‌ی له‌سی رۆژ به‌ره‌و سه‌ره‌وه زیاتر بیت، مه‌گه‌ر باوکی یان براکه‌ی یان میترده‌که‌ی یان کوره‌که‌ی یان مه‌حره‌میکی له‌گه‌لدابی.

(۱۷۸) قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: ((إِذَا دَعَا الرَّجُلُ امْرَأَتَهُ إِلَى فِرَاشِهِ، فَلْتَجِبْ وَإِنْ كَانَتْ عَلَى ظَهْرٍ قَتْبٍ)) رواه البزار بسند صحيح.

واته: پیاو گه‌ر داوای سه‌رجییی له‌ ژنه‌که‌ی کرد بۆ جووت بوون، با ژنه‌که‌ی به‌ده‌م داواکاری میترده‌که‌یه‌وه بچی، نه‌گه‌ر نافره‌ته‌که‌ش له‌سه‌ر پشتی حوشر بوو.

(۱۷۹) قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: ((إِذَا دَعَا الرَّجُلُ زَوْجَتَهُ لِحَاجَتِهِ فَلْتَأْتِهِ وَإِنْ كَانَتْ عَلَى التَّنُورِ)) حديث صحيح رواه النسائي والترمذي.

واته: گه‌ر پیاو داوای له‌ ژنه‌که‌ی کرد بۆ جووت بوون، با ژنه‌که‌ی به‌ده‌نگی‌یه‌وه بچی، نه‌گه‌ر ژنه‌که‌ی له‌سه‌ر ته‌ندوری نان کردن

بن.

۱۸۰) قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: ((ثَلَاثَةٌ لَا تَسْأَلُ عَنْهُمْ وَإِمْرَأَةٌ غَابَ عَنْهَا زَوْجُهَا، قَدْ كَفَّاهَا مُؤْتَةٌ الدُّنْيَا، فَتَبَرَّجَتْ بَعْدَهُ، فَلَا تَسْأَلُ عَنْهُمْ)) رواه احمد في المسند والبخاري في الادب المفرد وصححه الذهبي.

واژه: سنی جور همن پرسیار دهر باره یان مه کهن!..... سنی به میان: نافرته تیک میرده که ی پیداویستی دنیای بۆ دابین کردبی، به لام دوی نهو جوانی و رازاوه بی خوی پیشانی پیای بیگانه دابی، نهوا لیان مه پرسن.

۱۸۱) قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: ((إِنَّ أَقْلُ سَاكِنِي الْجَنَّةِ النَّسَاءُ)) مسلم.

واژه: به راستی که مترین دانیشتوانی به ههشت نافرته ته کانن.

۱۸۲) قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: ((مَا ظَهَرَ فِي قَوْمِ الزُّنَا وَالرِّبَا إِلَّا أَحْلُوا بِأَنْفُسِهِمْ عَذَابَ اللَّهِ)) رواه ابو يعلى بسند حسن.

واژه: هر کاتیک داوین پیسی (زینا) و سوو خوری (ریبا) به ناشکرا له ناو هر میلله تیکدا پیدا بوو، نهوا سزای خوی گه وره به سه ریاندا حه لال ده بی.

۱۸۳) قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: ((إِذَا ظَهَرَ الزُّنَا ظَهَرَ الْفَقْرَ وَالْمَسْكِنَةَ)) رواه البزار بسند حسن.

واژه: هر کاتیک داوین پیسی به ناشکرا روویدا، نهو هه ژاری و نه داری پیدا ده بی.

۱۸۴) قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: ((السَّحَاقُ زِنَا التِّسَاءِ بَيْنَهُنَّ)) حديث

صحيح رواه البيهقي.

واته: نافرته بچیته لای نافرته (بهوی ماچ کردن و دست لیدان لهلاشی یه کتری) نهوا به زینا لهسهری حیسابه (واته بو هردو وکیان).

۱۸۵) قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: ((السَّاعِي عَلَى الْأَرْمِلَةِ وَالْمِسْكِينِ

كَالْمُجَاهِدِ فِي سَبِيلِ اللَّهِ)) رواه البخاري ومسلم.

واته: که سیک تیبکوشی له پیناوی بیوه ژنیک، یان که سیتیکی هه ژار و به ختیویان بکات، (مه بهستی تنها ره زامه ندی و وه ده دست هینانی خوی په روه ردگار بیت) نهوا خیری به قهد نهو که سه پی ده گات که له ریگای خوادا خبات بکات و جیهاد ده کات.

۱۸۶) قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: ((يَعْمَدُ أَحَدُكُمْ إِلَى ابْنَتِهِ فَيَزُوجُهَا

الْقَبِيحَ الدَّمِيمِ، إِيَّاهُمْ يُرَدُّنَ مَا تُرِيدُونَ)) رواه عبدالرزاق في المصنف

۱۵۲/۶ بسند حسن.

واته: نیوه به نه نه قست کچه کانتان مده نه یه کیکی که ناشیرین و زهم کراو بیت، چونکه نافرته تانیش نهو شتانه ی ده ویت که نیوه ده تانه ویت (واته جوانی و پیک و پیککی له جهسته و په وشتدا).

۱۸۷) قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: ((لَمْ تُظْهَرْ الْفَاحِشَةُ فِي قَوْمٍ قَطُّ حَتَّى يُعْلِنُوا

بِهَا إِلَّا فُشِيَ فِيهِمُ الطَّاغُوتُ وَالْأَوْجَاعُ الَّتِي لَمْ تَكُنْ مَضَتْ فِي

أَسْلَافِهِمُ الَّذِينَ مَضَوْا)) رواه ابن ماجه بسند صحيح برقم ۶۰۱۹.

واته: داوین پیسی هرکاتیک به شیوه کی زهق له نیو هر
کومه لگایه کدا بلاو بۆوه به جۆرتیک که نه یشارنه وه، نهوا به
ته نکید نه خوئی و نه نازارانه یان له ناودا بلاو ده بیته وه که لهو
پیشینانه یاندا که رابردون نه بوون!

(۱۸۸) عَنْ أُمِّ عَطِيَّةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا قَالَتْ: أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ أَمَرَ يَوْمَ الْعِيدِ أَنْ
تَخْرُجَ الْبُكَرُ مِنْ خِدْرِهَا حَتَّى تَخْرُجَ الْحَيْضُ فَيَكُنَّ خَلْفَ
النَّاسِ يُكْبِرُنَّ بِتَكْبِيرِهِمْ وَيَدْعُونَ بِدُعَائِهِمْ يَرْجُونَ بَرَكَةَ هَذَا
الْيَوْمِ وَطَهْرَهُ)) رواه البخاري.

واته: پیغه مبری خوا رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا فرمانی کردوه که رۆژی جهژن کچی
پشت پهرده بریته ده ری، تمنانهت چه زیداره کانیش بچنه ده ری و
له پشت خه لکیسه وه بن و له گهل نه واندا (الله اکبر) بکهن و
له گهل یان بیارینه وه و نومیده واری به ره کهت و پاکی نه و رۆزه
ده بن.

(۱۸۹) إِنَّ امْرَأَةً أَتَتْ النَّبِيَّ ﷺ فَقَالَتْ: يَا رَسُولَ اللَّهِ! إِنَّ ابْنِي هَذَا
كَانَ بَطْنِي لَهُ وَعَاءٌ وَحَجْرِي لَهُ حَوَاءٌ وَكَلْبِي لَهُ سَقَاءٌ، وَإِنَّ
أَبَاهُ طَلَّقَنِي وَأَرَادَ أَنْ يَنْتَزِعَهُ مِنِّي؟ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: أَنْتَ
أَحَقُّ بِهِ مَا لَمْ تَنْكِحِي)) رواه ابوداود بسند صحيح.

واته: نهی پیغه مبری خوا رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا! نه م کورم له زگی خۆمدا هه لم

گرتوره، به مه مکی خۆم تیرم کردووه، له باوهشی خۆمدا
 هواندوو مه تهوه، نیستاش بابی ته لاقی داوم و دهیهوی ئەم
 مندا ئەم لی بسەنیتەوه! ئەویش ﷺ فەرمووی: تۆ زیاتر حەقت
 پێیەوه هەیه مادام شوو نە کە یەوه.

۱۹۰) قال رسول الله ﷺ: ((لَا يَجْلِدُ أَحَدُكُمْ امْرَأَتَهُ جِلْدَ الْعَبْدِ
 ثُمَّ يُجَامِعُهَا آخِرَ الْيَوْمِ)) رواه البخاري.

واته: با یە کینکتان وە ک کۆیلە بە قەمچی لە ژنە کە ی نەدات پاشان
 شو لە گە لی جووت بیت.

۱۹۱) قال رسول الله ﷺ: ((... تَصَدَّقَنَّ فَإِنَّ أَكْثَرَ كُنَّ حَطَبُ
 جَهَنَّمَ))، فَقَالَتْ امْرَأَةٌ مِنْ سِطَةِ النِّسَاءِ، سَفَعَاءِ الْخَدَّيْنِ،
 فَقَالَتْ: لِمَ يَا رَسُولُ اللَّهِ؟ قَالَ: ((لَأَنَّ كُنَّ تُكْثِرُنَ الْمَشْكَاءَ
 وَتُكْفِرُنَ الْعَشِيرَ...)) رواه مسلم والنسائي والدارمي وابن خزيمة والبيهقي
 واحمد.

واته: ئە ی ئا فرە تان خێر و چاکە بکەن، چونکە زۆر بە تان سووتە مە نی
 دۆزە خەن! جا ئا فرە تیکی روومەت رەش هە لگەر او
 لە نیو رەستی یانە وه قەسە ی کرد و گروتی: جا بۆچی ئە ی
 پێغە مبه ری خوا ﷺ؟ ئەویش فەرمووی: چونکە زۆر گله یی و
 پرتە و پۆلە دە کەن، بە رامبەر بە مێردیش سە لەن.

۱۹۲) قال رسول الله ﷺ: ((دِيَةُ الْمَرْأَةِ عَلَى التِّصْفِ مِنْ دِيَةِ

الرَّجُلِ)) رواه البيهقي بسند صحيح.

واته: تۆلهی خوینی نافرهت نیوهی خوینی پیاره.

(۱۹۳) عَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ: قَالَتْ التِّسَاءُ لِلنَّبِيِّ ﷺ: غَلَبْنَا عَلَيْكَ الرَّجَالَ، فَاجْعَلْ لَنَا يَوْمًا مِنْ نَفْسِكَ.. فَوَعَدَهُنَّ يَوْمًا لَقِيَهُنَّ فِيهِ، فَوَعَّظَهُنَّ وَأَمَرَهُنَّ، فَكَانَ فِيهَا قَالَ لَهُنَّ: ((مَا مِنْكُنَّ امْرَأَةٌ تَقْدَمُ ثَلَاثَةَ مِنْ وَلَدِهَا إِلَّا كَانَ لَهَا حِجَابًا مِنَ النَّارِ)) فقالت: امرأة واثنتين؟ فقال: ((واثنتين...)) رواه

البخاري.

واته: چهند نافرهتیک چوونه خزمهت پیغه مبهرد ﷺ ووتیان: نهی پیغه مبهردی خوا ﷺ، پیاوان هه موو کاته کانی جه نابتیان گرتوو، نیهش داوات لی ده که مین که کاتیکمان بۆ دیاری بکهیت له لای خۆت.. پیغه مبهردی خواش ﷺ وه عدهی پیدان و رۆژه که ی بۆ دیاری کردن تا لهو رۆژه دا بیانینیت، جا نامۆژگاری ده کردن و فهرمانی ده دا به سهریانداو یه کیک لهو نامۆژگاری و دلته وایینهی که ده یکردن نه وه بوو که ده یفه رموو: هه رکه سیک له نیه سێ مندالی بمریت و رازی بیته به قه ده ری خوا، خوی گورهش نهو مردووانه ده کاته په رده و رینگریک له نیهوان نهو دایکه و ناگردا. نافرهتیک گوتی: نهی نه گهر دووان بوون؟ (واته دوو مندالی مردبوو)، فه رموی ﷺ: نه گهر دووانیش بوو.

۱۹۴) عَنْ عَائِشَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا قَالَتْ: سَابَقَنِي رَسُولُ اللَّهِ ﷺ فَسَبَقْتُهُ، فَلَبِثْتُ حَتَّى أَرْهَقَنِي اللَّحْمَ (أَيُ سَمِنْتُ) سَابَقَنِي فَسَبَقَنِي، فَقَالَ: ((هَذِهِ بَيْنَكَ وَأَيُّ وَاحِدَةً بِوَاحِدَةٍ)). صحیح جامع الصغیر.

واته: پیغمبر ﷺ پیشبر کیئی له گهل کردم من پیشم دایهوه، پاش مارویه کی تر گوشتم گرت و (واته قهلهو بووم) پیشبر کیئی له گهل کردم، نه مجاریان پیشی دامهوه، فهرمووی: بهوی تریان (واته یهک بهیدک).

۱۹۵) عَنْ أُمِّ عَطِيَّةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا قَالَتْ: ((أَخَذَ عَلَيْنَا رَسُولُ اللَّهِ ﷺ عِنْدَ الْبَيْعَةِ أَنْ لَا نُنُوحَ، فَمَا وَقَّتْ مِنَّا امْرَأَةً غَيْرَ خُمْسِ نِسْوَةٍ: أُمِّ سَلِيمٍ وَأُمِّ عِلَاءَ وَابْنَةَ أَبِي سَبْرَةَ امْرَأَةً مَعَاذَ وَامْرَأَتَانِ أَوْ ابْنَةَ أَبِي سَبْرَةَ وَامْرَأَةً مَعَاذَ وَامْرَأَةً أُخْرَى. قَدْ كَانَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ يَتَعَاهَدُ النِّسَاءَ هَذِهِ الْبَيْعَةَ يَوْمَ الْعِيدِ)) رواه البخاري.

واته: پیغمبر ﷺ کردی به مدرج بهسهرمانهوه له کاتی په یمانه کهدا که شین و خورنین و له خودان نه کهین، کهس له نئیمه وه فای نه کرد به په یمانه که یهوه، جگه له پینج شافرهت: که دایکی سلیم و دایکی عهلا و کچی نه بی سبره و خیزانی مهعاز و شافره تیکی تر، پیغمبر ﷺ نه م په یمانه ی له پرژی جهون له گهل شافرهته کانداه بهستهوه.

۱۹۶) قال رسول الله ﷺ: ((..اسْتَوْصُوا بِالنِّسَاءِ خَيْرًا)) رواه البخاري ومسلم.

واژه: ریتنمایتان ده کم به چاکه کردن له گدل نافرته تان.

۱۹۷) قال رسول الله ﷺ: ((الْعِلْمُ فَرِيضَةٌ عَلَى كُلِّ مُسْلِمٍ وَمُسْلِمَةٍ)) رواه ابن ماجه والطبراني في الأوسط والصغير.

واژه: داواکردنی زانست پیویسته له سره هموو نافرته تان و پیاوانی موسلمان.

۱۹۸) عَنْ عَائِشَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا قَالَتْ: كَانَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ يَغْسِلُ تَوْبَهُ وَيَحْلِبُ شَاتَهُ وَيَخْدِمُ نَفْسَهُ)) رواه البخاري.

واژه: پیغه مبهه رسول ﷺ جل و بهرگی شور دووه، شیری دوشیوه، خزمه تی خوی و خیزانه کانی کردووه.

۱۹۹) عَنْ عَائِشَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا: أَنْ قَوْمًا قَالُوا: يَا رَسُولَ اللَّهِ! إِنْ قَوْمًا يَأْتُونَا بِاللَّحْمِ لَا نَدْرِي أَذَكَرَ اسْمَ اللَّهِ عَلَيْهِ أَمْ لَا؟ فَقَالَ: ((سَمُوا عَلَيْهِ أَلْتُمْ وَكَلُوا)) قالت: ((وَكَاثُوا حَدِيثِي عهد بالكفر)) رواه البخاري وغيره.

واژه: له خاتوو عایشه وه ده گیزنه وه، کهوا قهومیك گوتیان: نهی پیغه مبهری خوا رسول ﷺ! قهومی وا هدیبه که گوشتمان بو دینن، نیمه نازانین نایا ناوی خویان لی هیناوه یان نا؟ پیغه مبهه رسول ﷺ فرموی: نیه ناوی خوی لی بهینن و بیخون.. خاتوو عایشه

فهرموی: نهوانه تازه له کوفر گه رابوونه وه.

(۲۰۰) عَنْ عَائِشَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا أَلَّهَا أُمْتُ الْيَسَاءِ فِي صَلَاةِ
الْمَغْرِبِ، فَقَامَتْ وَسَطَهُنَّ وَجَهَرَتْ بِالْقِرَاءَةِ)) انظر مفصل
أحكام المرأة ج ۱ ص ۲۵۴.

واژه: حهزرتی عایشه ره زای خودای له سهر بیئت، نیمامه تی بو
نافره تان کردوو وه له نویژی خورناو ابوندا (المغرب) وه له ناوه پاستیان
وه ستاو به دهنگی ناشکرا قورنانی له ناو نویژدا خویند.

له كۆتاييدا له خوداي پهروه ردگار ده پارټيموه كه نهم بهرهمم لى
وهرېگريټ، بيكاته توتشوى رۆژى دوايى، وه داوا له خوينه رانى نهم
ناميلكويه ده كم، كه نه گهر ههر كم و كورپى و ناته واويه كيان كه وته
بهرچاو، به چاوى لى بوردن و چاوپوشيه وه بوى برونان و هله كانم بوى
پاست بكنه وه نه گهر هه بوون.

وآخر دعوانا ان الحمد لله رب العالمين.

دهوك - بهرپوشكى

۲۰۰۱/۳/۱۲

قصه‌های مهاجران ایرانی در آمریکا

بیتفهمان درویدی خوی گوردی
 لهسر بیت لسیج لایه‌نیکی تریانی مرفقی
 یه‌اویتز نه‌کردووه، لیره‌دا په‌کیتک له
 گوره‌ترین شو لویانه‌ی که دوزمنانی
 نیسلاسی به‌ای بز دبه‌ن بز دزایستی
 بی کردنی موسلمانان بیتلومان ثافره‌ته،
 به‌لام بیتفهمبری خوته‌ویست زقر چاک
 له‌موو شو وه‌لامانه‌ی داته‌وه که
 دوزمنان نه‌مرفق له‌ضه‌لکانتیک ده‌کهن
 تاپ‌اده‌یک بی تاگان لهو گرینگیدانه‌ی
 ...بیتفهمبر به‌رامبر به‌ثافره‌ت

کتابخانه‌ی

حاجی قادری کویس

دیزاین - چاپکردن - بلاگ‌کننده‌وه

hawlerchap@gmail.com

066 2233868

066 2648907

عزیزان - کوردستان - همدان

نرخ: ۲۰۰۰ دیناره